

**ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ
(ಡಿ.ಎಲ್.ಇಡಿ)**

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು

505

ವಿಭಾಗ -1

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಕಲಿಕೆ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಕ್ತ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ
ಎ-24/25, ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಏರಿಯಾ, ಸೆಕ್ಟರ್-62 ನೋಯಿಡಾ,
ಗೌತಮ ಬುದ್ಧ ನಗರ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ -201309

ಜಾಲತಾಣ : www.nios.ac.in

ಅಂಕಾಂಶಗಳು (8=6+2)

ವಿಭಾಗ	ಪಠ್ಯಭಾಗ	ಪಠ್ಯಭಾಗದ ಹೆಸರು	ಅಧ್ಯಯನ ಕಾಲಾವಧಿ ಗಂಟೆಗಳು		ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಧ್ಯಯನ
			ವಿಷಯವಸ್ತು	ಚಟುವಟಿಕೆ	
ವಿಭಾಗ-1 ಕಲಿಕಾ ಮತ್ತು ಭೋಧನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು	ಯು1	ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ಮತ್ತು ಭೋಧನೆ	6	4	ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅನುಕೂಲಕಾರಕರು ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ
	ಯು2	ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಭೋಧನೆಗೆ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು	8	5	ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ.
	ಯು3	ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಭೋಧನೆಯ ವಿಧಾನಗಳು	7	4	ಕಲಿಕಾ ಮತ್ತು ಭೋಧನಾ (ಕೆಡಿಎಪ್) ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದು.
	ಯು4	ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾರ್ಥಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳು	9	7	ಪಠ್ಯಭಾಗವನ್ನು ನಮೂದಿಸಿರುವ ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಬರುವ ತರಗತಿ ಪ್ರಬಂಧನ (ನಿರ್ವಹಣೆ) ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣ
	ಯು14	ಗುಣಮಾಪನದ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು	8	5	
	ಯು15	ಗುಣಮಾಪನದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಲಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬಳಸುವುದು	7	3	ವಿವಿಧ ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
	ಯು16	ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಾಪನ	7	3	ಬೇರೆಬೇರೆ ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು) ಪರಿಣಾಮ (ರಿಸೆಲಟ್) ಮತ್ತು ಅವನ ಪ್ರದರ್ಶನದ ವಿನಿಯಮ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗಗಳ ಅಧ್ಯಯನ
		ಟ್ಯೂಟರಿಂಗ್	15		
		ಮೊತ್ತ	122	58	60
ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ			122+58+60=240 ಗಂಟೆಗಳು		

ವಿಭಾಗ -1

ವಿಭಾಗ ಪಠ್ಯಭಾಗ

ಪಠ್ಯಭಾಗ 1 ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ
ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಪಠ್ಯಭಾಗ 2 ಭೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಗೆ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು

ಪಠ್ಯಭಾಗ 3 ಕಲಿಕೆಯ ಮತ್ತು ಭೋಧನೆಯ ವಿಧಾನಗಳು

ಪಠ್ಯಭಾಗ 4 ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾರ್ಥಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು ಮತ್ತು
ವಿಧಾನಗಳು

ವಿಭಾಗ ಪರಿಚಯ

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಪಠ್ಯಭಾಗ	ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ
1	ಪಠ್ಯಭಾಗ-1 ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೊದಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆ	01
2	ಪಠ್ಯಭಾಗ-2 ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆಗೆ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು	33
3	ಪಠ್ಯಭಾಗ -3 ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆಗಳು ವಿಧಾನಗಳು	60
4	ಪಠ್ಯಭಾಗ -4 ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾತೀಕೇಂದ್ರಿತ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಧಾನಗಳು	91

ಪತ್ಯಭಾಗ -1 ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

Notes

ವಿನ್ಯಾಸ

- 1.0 ಪೀಠಿಕೆ
- 1.1 ಕಲಿಕಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು
- 1.2 ಪರಿಸರವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ
- 1.3 ಮಗುವಿನ ವಿಳಾಸದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ
- 1.4 ಪರಿಸರವನ್ನು ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆಯುವುದು
- 1.5 ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸುವುದು
- 1.6 ಕ್ರೂಢೀಕರಿಸೋಣ
- 1.7 ನಿಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು
- 1.8 ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು
- 1.9 ಘಟಕದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1.0 ಪೀಠಿಕೆ

ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಬೋಧಿಸುವ, ಕಲಿಸುವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೀರಿ. ಉದಾ:- ಗಣಿತ, ಹಿಂದಿ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ನಿಮಗೆ ಈ ವಿಷಯಗಳ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ.

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಬೋಧನೆ-ಕಲಿಕೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಇದರ ವಿಷಯ ವಸ್ತು ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನಿರಬಹುದೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು.

ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಪದ ಕೀಲಿಕೈ. ಪರಿಸರ ಈ ಪದಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಅರ್ಥಗಳಿವೆ. ನಿಮಗೆ ಒಬ್ಬ ಕುರುಡ, ಆನೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ ಕಥೆ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಈ ಪ್ರಾಣಿ ಏನಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಿದರು. ಇದು ಅವರು ಸ್ಪರ್ಷಿಸಿದ ಆನೆಯ ದೇಹದ ಭಾಗವಾಗಿರಬಹುದು. ಅವರು ಉದ್ದವಾದ ಕಾಲುಗಳು, ಸಣ್ಣ ಬಾಲ, ಸೊಂಡಿಲು, ಕಿವಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಷಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬ ಹೇಳಿದ, ಇದು ಹಾವು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕಂಬ ಎಂದನು, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹಗ್ಗ ಎಂದನು ಮಗದೊಬ್ಬ ಚಾಮರ ಎಂದನು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಆ ತರ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು, ಆದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಒಟ್ಟಾರೆ ಚಿತ್ರಣ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಸರ ಎಂಬ ಪದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಕಲ್ಪನೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಇವರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಜಿಗ್ ಜಾ ಆಟದಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

Notes

ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಈ ಘಟಕದಲ್ಲಿ 'ಜಿಗ್ ಜಾ' ದ ವಿವಿಧ ತುಣುಕುಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಸರದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಯಾವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಜನಿಸಿದ ಕ್ಷಣದಿಂದ ಪರಿಸರ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯರು ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಧನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಋಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿಕೆಯ ವಿಧಾನಗಳು, ಪರಿಸರದ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

1.1 ಕಲಿಕಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಈ ಘಟಕವನ್ನು ಕಲಿತ ನಂತರ ನೀವು

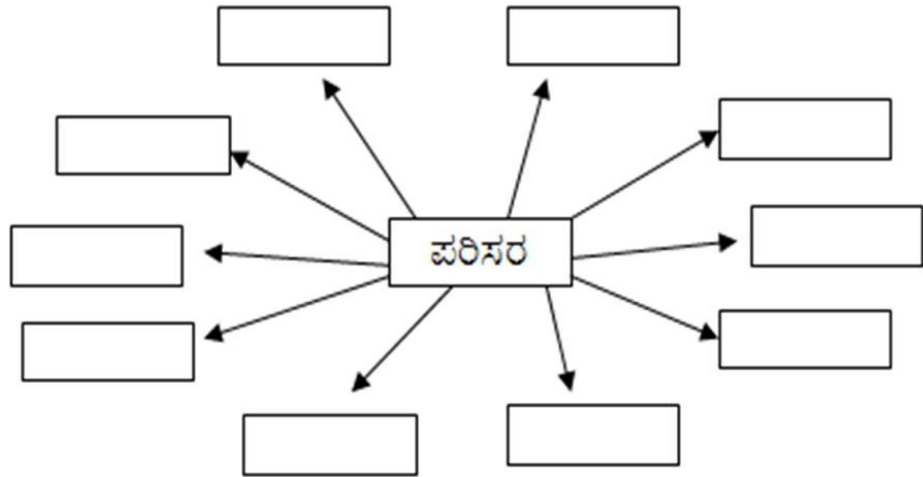
- ಪರಿಸರದ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವಿರಿ.
- ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಭಾವ ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವಿರಿ.
- ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೇಲೆ ತತ್ಕ್ಷಣ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ವಿವರಿಸುವಿರಿ.

1.2 ಪರಿಸರವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆ

“ಪರಿಸರ” ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲ ಎರಡು ಪದಗಳಾವವು?

ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಪರಿಸರ ಎಂದರೆ 'ಕಾಡು' ಅಥವಾ ಮರ ಎಂದರ್ಥ. ಇದು ತಪ್ಪು ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪನೆ ಅಲ್ಲ ಆದರೆ ಇದು ಸೀಮಿತವಾದದ್ದು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಜಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ

ಈ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನೀವು ಪರಿಸರ ಪದ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವಿರಿ. ಈ ಪದಜಾಲ ನಿಮ್ಮ ಪದಗಳನ್ನು ತುಂಬುವಾಗ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದೆನಿಸಿದಾಗ ಯಾವ ಪದ ಬಿಟ್ಟಿರುವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪುನರಾವರ್ತಿತೋಣ. ಅತಿ ಸರಳವಾಗಿ ಪರಿಸರ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಪಂಚ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸೋಣ. ನಮ್ಮ ಚರ್ಮದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಸಾಗಿ ಈ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದರೆ ನೀವು ನಂಬುವಿರಾ?

ಪರಿಸರ ಎಂಬ ಪದವು ಫ್ರೆಂಚ್ ಪದವಾದ “ ಎನ್‌ವಿರಾನ್ಮೆಂಟ್ ” ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಸುತ್ತವರಿ ಅಥವಾ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಪರಿಸರ ಎನ್ನುವರು. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಆವರಿಸಿರುವ ಪ್ರಪಂಚ ಏನನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ? ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರ.

ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಪದಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲ ಇದು ಪೂರ್ಣವಾದದ್ದು. ನಿರಂತರವಾದದ್ದು, ವಿಭಜನೆಯಾಗಲಾರದಂಥದ್ದು. ಸಕಲ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದದ್ದು. ಮರಗಿಡಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಮನುಷ್ಯರು, ಗಾಳಿ, ನೀರು, ನೆಲ, ಕಲ್ಲು ಎಲ್ಲವೂ ಪರಿಸರದ ಭಾಗ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಇತರ ಜೀವಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲ. ವಿಶಾಲಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯೇ ಪರಿಸರ.

ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರ:- ಇದು ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ಜೀವ ಹಾಗೂ ಸಜೀವ ಪರಿಸರವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಗಾಳಿ, ನೀರು, ಕಲ್ಲು, ನೆಲ ಇತ್ಯಾದಿ ಮತ್ತು ಗಿಡಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿವೆ. ಗಿಡಗಳು/ಸಸ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಜೀವಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಜೀವಿಗಳ ನಡುವೆ ವಿವಿಧ ಅಂತರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.

ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಪರಿಸರ:- ಮಾನವ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಾನೇ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡ ಪರಿಸರವಾಗಿದೆ. ರಸ್ತೆಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು, ಆಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ರಚನೆಗಳು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರ:-

ವ್ಯಕ್ತಿ, ಕಟುಂಬ, ಸಮುದಾಯ, ಧರ್ಮ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮನೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಬಾಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರದಿಂದ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಂಡಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಒಂದು ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾದ ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ನೀತಿಗಳು ಇವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ.

ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ನೀತಿಗಳು ಕಲೆ, ಇತಿಹಾಸ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸೇರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಪರಿಸರ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಂದು.

Notes

ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಕೆಲವು ಚಿಂತಕರ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಸರ ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಬರಿ ಭೌತಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ವ್ಯಾಪಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ವಾತಾವರಣದ ಕಠಿಣತೆ, ಜೈವಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಮಾನವ ಜೀವಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನವ ಜೀವಿಸಲು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ ಎಲ್ಲವೂ ಪರಿಸರವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ವರ್ತನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಎಲ್ಲವೂ ಪರಿಸರವಾಗಿದೆ. ಇದು ನೀರು, ಮಣ್ಣು, ಬೆಳಕು ಇತರೆ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ(ವಿಕಿಪಿಡಿಯಾ). ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಒಂದು ಒಟ್ಟಾರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸರದ ಉಪ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬದಲಾವಣೆ ಆಧರಿಸಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಉಪ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಅಂತರ್ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬದಲಾವಣೆ ಪರಿಸರದ ಮೂಲಭೂತ ಲಕ್ಷಣ. ನಮ್ಮ ಪರಿಸರ ಚಲನಾತ್ಮಕವಾದದ್ದೇ ಹೊರತು ಸ್ಥಿರತೆ ಹೊಂದಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಪದಚಾಲನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಉಪವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ ವ್ಯಾಪಕವಾದ, ನಿರಂತರವಾದ, ಚಲನಾತ್ಮಕವಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿ ಪರಿಸರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಚಲನಾತ್ಮಕ ಅಂತರ್ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಾಗಿವೆ. ಆಹಾರ ಸರಪಳಿ, ಆಹಾರಜಾಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸರ ವಿಷಯಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಇತರೆ ವಿಷಯದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ- 1

- ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂರು ಪದಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ, ವ್ಯಾಪಕ, ಸ್ಥಿರತೆ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಸಂಯುಕ್ತ, ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಪಂಚ ಚಲನಾತ್ಮಕತೆ, ಜೈವಿಕ ಮತ್ತು ಅಜೈವಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರ.
- ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವವು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಲ್ಲ? ಭೌತಿಕ, ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು, ಸಮಾಜ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯವುಗಳೂ ಇಲ್ಲ.

1.3 ಮನುಷ್ಯನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತೇವೆ, ಇದರಿಂದ ಕಲಿಯುತ್ತೇವೆ. ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆಗಳಿವೆ, ಹಾಗೂ ನಾವು ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತೇವೆ. ಪರಿಸರ ಸಹ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಭಾವ ಮನುಷ್ಯ ಹುಟ್ಟಿದ ಕ್ಷಣದಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ನಿರಂತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಗುವಿನ ಪ್ರಪಂಚವು ದೇಹದ ಬಗೆಗಿನ ಅರಿವಿನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಇದು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರವಾದ ಕುಟುಂಬ, ನೆರೆಹೊರೆ, ಶಾಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕಲಿಕೆಯು ಮೊದಲು ಮನೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಗು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೂ ಕಲಿಕೆ ನಿರಂತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಮನೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಒಳಗೆ.

ತತ್ಕ್ಷಣದ ಪರಿಸರ ಎಂದರೆ ಮಗು ತನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಷಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದು ಬಹಿರ ಭೌತಿಕ ಸಂರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಪಂಚ, ಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಾಡುಗಳು, ಹಬ್ಬಗಳು, ಸಂತೋಷಕುಟ, ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿನ ಆಚರಣೆಗಳು.

ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಅಂತರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದ ಕಲಿಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವು ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲಗಳು, ತಾಪಮಾನ, ಮಳೆ, ಚಳಿ, ಆಕಾರ, ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರ ನೀರಿನ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಆದರೆ ಅದರ ಒತ್ತಡ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹಿರ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ, ಗೃಹವಾದ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳೇ ತುಂಬಿಹೋಗಿ, ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂತೋಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಜೀವನ ನೈಜತೆಯನ್ನು ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ಆಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ವಾತಾವರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಪರಿಸರ ಒದಗಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ.

NCF 2005 ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಆಸಕ್ತಿ, ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವಂತಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಅನುಭವಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಇದು ಔಪಚಾರಿಕ ವಿನ್ಯಾಸವಾಗಿರಬಾರದು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವ ಪರಿಸರ ಅನುಭವಭರಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರೇ ವಿಷದಪಡಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆ ಇರುವಂಥಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಿರಬೇಕು.

Notes

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ-2

(ಎ) ಕೆಳಗಿನ ಪರ್ಯಾಯ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಆರಿಸಿ.

ಮಗುವಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಾತಾವರಣದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪೋಷಣೆ, ಅನುಭವ, ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಅಭದ್ರತೆ, ಸತ್ಯಾಂಶ, ಮುಕ್ತ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಸ್ಥಿರತೆ.

ಆ.ಬಿಟ್ಟು ಸ್ಥಳ ತುಂಬಿರಿ.

(ಬಿ) ಮಗು ತತ್ಕ್ಷಣದ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಸಂಬಂಧ ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸರವು ಕಲಿಕೆಯ _____ ಸನ್ನಿವೇಶ (ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ದ್ವಿತೀಯ, ತೃತೀಯ)

1.4 ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಪರಿಸರವನ್ನು ಬೆಸೆಯುವುದು

1 ರಿಂದ 8ನೇ ತರಗತಿಯವರಿಗಿನ ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅದ್ಭುತವಾದದ್ದು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಎಂದರೆ ದೈಹಿಕ ರಚನೆ, ಆಲೋಚಿಸುವಿಕೆ, ಬುದ್ಧಿಬೆಳವಣಿಗೆ, ಭಾವನೆಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಮನೋಭಾವಗಳು, ಇವು ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಮಗುವಿಗೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಗು ಶಾಲಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ “ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಕಲಿಕೆ” ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಕಲಿಕೆಯೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ವಾತಾವರಣ/ಪರಿಸರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಪರಿಸರ ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಬಡತನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಾದ ಆರೋಗ್ಯದ ತೊಂದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಿಕಾಸ ಇವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅತೀ ಬಡತನದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ವಾತಾವರಣ ಹದಗೆಟ್ಟರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಬಲಿಪಶು ಮಗು. ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಹಾನಿಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡವರಿಗಿಂತ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ (ಭೌತಿಕ ಗಾತ್ರ) ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಅಂಗಗಳು, ಜೈವಿಕ ಕ್ರಿಯೆ, ವೇಗ, ವರ್ತನೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕೂತೂಹಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಕುರಿತಾದ ಜ್ಞಾನದ ಕೊರತೆ ಹುಟ್ಟುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಮಕ್ಕಳು ಭಯಾನಕ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಗು ಮತ್ತು ಪರಿಸರದೊಂದಿಗಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಅನೇಕ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಘೋಷಣೆ ಹಾಗೂ ತೀರ್ಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ

1) ಮಗುವಿನ ಹಕ್ಕಿನ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ಧಾರ (1989) ಚೌಕಟ್ಟಿನಡಿಯಲ್ಲಿ

- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ನ್ಯೂನ್ಯ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು.

Notes

- ಕೆಲಸದ ಘೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ (1990) ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯೋಜನೆ.
  - ❖ ಪರಿಸರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಖಾಯಿಲೆ ಮತ್ತು ನ್ಯೂನ್ಯ ಪೋಷಣೆ ತಡೆಯುವುದು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿ.
- ವಾಸಸ್ಥಾನ ಚರ್ಚೆ 1990 ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಯುವಕರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರವರ ಜೀವಿಸುವ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದು.
- ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಸರದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಂಟು ಪರಿಸರ ನಾಯಕರ ಘೋಷಣೆ-1997
  - ❖ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಭಯಭೀತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪರಿಸರ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು.
- ಪರಿಸರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮಕ್ಷಮತೆ ಸಂವಹನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಿಕೆ(2001).
  - ❖ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪಾಲನೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಪರಿಸರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. (ಜನನ ಪೂರ್ವ ಬರ್ಲಿನ್ ಜನನಾಂತರದಲ್ಲಿ) ಯೂರೋಪ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾದ ಬರ್ಲಿನ್ ಕಮಿಟಿಮೆಂಟ್)
- ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬೇಧಭಾವ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು. ಅವರು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಭಯದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವರ ನಗರ ಹಾಗೂ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಆಟವಾಡುವ ಅನುಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ.
- ಮನೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ದುರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ.
- ಮಕ್ಕಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿ.
- ಯುದ್ಧದಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ.
- ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ.
- ಬಡತನದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿ.

Notes

ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಆಕರ:- ಗ್ಲೋಬಲ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಫಾರ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ (Http:// www.gmfc.org/en)

ಕಲುಷಿತ ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಭೌತಿಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡತನದ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಇಂಥಹ ಕಡೆ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತವೆ. ಗಾಳಿ ಮಣ್ಣು ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಬಡವ ಶ್ರೀಮಂತರಂಜ ಬೇಡಭಾವವಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಪರಿಸರ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

1.5 ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ವಾತಾವರಣ/ ಪರಿಸರವನ್ನು ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸುವುದು

ಪರಿಸರ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಸರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಅವರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅನುಭವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಗುವಿನಲ್ಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮಗು ಆಗಿಂದ್ದಾಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ ಇ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಗು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಸರವು ಮಗುವಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು/ಬೋಧನೆ - ಕಲಿಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಚೊತೆ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಪರಿಸರದ ನೈಜ ಅನುಭವಗಳು ಪರಿಸರವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಮಗುವಿನ ತತ್ಕ್ಷಣ ಪರಿಸರ ಮಗುವಿನ ಮುಖ್ಯ ಕಲಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ.

NCF -2005 ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವುದೆಂದು ಗುರ್ತಿಸಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕೃತಿ, ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವುಗಳ ಪೈಪೂರಿ ಹಾಗೂ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಭೌತಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಾದ ಚಲನೆ, ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಸಮವಯಸ್ಕ ಗುಂಪಿನೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ವಯಸ್ಸಿನವರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು, ಓದುವುದು, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದು, ಆಲಿಸುವುದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಲಿಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯಿಂದ ಆದುದ್ದು (NCF 2005P18)

(NCF 2005P15) ನಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆ ಕುರಿತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ

- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವೂ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಪ್ರೇರಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಮೂರ್ತ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದು. ಪ್ರತಿಫಲನ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಇದು ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು
- ಮಕ್ಕಳು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ, ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ, ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ, ಓದುವುದು, ಚರ್ಚೆ, ಕೇಳುವುದು, ಆಲಿಸುವುದು, ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ, ಚಲನೆ ಅಥವಾ ಎರವಣಿಗೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿ ಅವಕಾಶಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ಕಲಿಕೆ, ಶಾಲೆಯ ಒಳಗೂ ಹಾಗೂ ಹೊರಗೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಇವೆರಡೂ ಸಹ ಅಂತರ್ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಪಡಬೇಕು.

ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಇವೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು (ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ) ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳಿರಬೇಕು. ಇದು ಅಂಥಹ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಬೋಧನೆ ಕಲಿಕೆಯ ಸಾರ, ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರು ಉತ್ತಮ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು, ಅವರಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಂಥಹ ಧೋರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಇದು ಸುಸ್ಥಿರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯ.

Notes

1.6 ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸೋಣ

ಪರಿಸರ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ ವಿಶಾಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶದೊಂದಿಗೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ.

- ಪರಿಸರ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದ್ದ ಚಲನಾತ್ಮಕವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
- ಪರಿಸರವು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಪರಿಸರದ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಪರಿಸರ ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶವಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲು, ಅರ್ಥೈಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು.
- NCF 2005 ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

1.7 ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ-1

ಅ) ವ್ಯಾಪಕವಾದುದು, ನಿರಂತರವಾದುದು ಪರಿಸರ, ಚಲನಾತ್ಮಕ, ಅವಶ್ಯಕವಾದ, ಜೈವಿಕ ಮತ್ತು ಅಜೈವಿಕ

ಆ) ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ-2

ಅ) ಪ್ರಜೋದನೆ, ಅನುಭವ, ಪೋಷಣೆ, ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವಿಕೆ

ಆ) ಪ್ರಾಥಮಿಕ

Notes

1.8 ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು/ಗ್ರಂಥಯುಣ, ಪರಿಕರಗಳು

- NCERT (2005) – ಹೊಸದಿಲ್ಲಿ.
- NCERT ಪಠ್ಯವಸ್ತು, ಹೊಸದಿಲ್ಲಿ (ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿ)
- <http://www.unesco.org.mob.in>
- <http://www.gree.org.mob.in>
- www.unep.org/ceh/chapter01.pdf

1.9 ಘಟಕ ಅಂತ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

1. ಕಲಿಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಾವವು ?
2. ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ ?

ಕಲಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ವಿನ್ಯಾಸ

2.0 ಪೀಠಿಕೆ

2.1 ಕಲಿಕೆ ಉದ್ದೇಶಗಳು

2.2 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಏಕೆ?

2.3 NCF 2005 ರ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬೋಧನೆ-ಕಲಿಕೆ

ಉದ್ದೇಶಗಳು.

2.4 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬೋಧನೆ-ಕಲಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು.

2.5 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬೋಧನೆ-ಕಲಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ.

2.6 ನಮ್ಮ ಪರಿಸರವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು/ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸುವುದು, ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆ.

2.7 ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸೋಣ.

2.8 ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು (ಪ್ರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ)

2.9 ಸಲಹೆಸಲ್ಲಟ್ಟ ಪರಿಕರಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಖಣ.

2.9 ಘಟಕ ಆಯ್ಕೆ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು.

2.0 ಪರಿಚಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಘಟಕ 1 ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಭೂಮಿ ಎಂಬ ಗ್ರಹ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಅಥವಾ ವಾಸಸ್ಥಾನವು ನಮ್ಮ ಪರಿಸರ ಏನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಿದ್ದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪರಿಣಾಮ ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ನಮ್ಮ ಮೇಲೂ ಇದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಪರಿಸರದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರವಾದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಜನಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಶಿಕ್ಷಣವೊಂದೇ ಪ್ರಬಲವಾದ ಅಸ್ತ್ರ. ಈ ಮೂಲಕ ಜನ ಅವರ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಪರಿಸರ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಇದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುವರು.

Notes

ಎನ್.ಪಿ.ಇ-1986 ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ. ಈ ರೀತಿ ತಿಳಿಸಿ.

“ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಗತ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ ಇದು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದವರಿಗೂ, ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರದ ಕಾಳಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಎಲ್ಲಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಬೇಕು.

NPE(1986) ಮತ್ತು NCFSE(2000) ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆಯು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಔಪಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ) ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವೂ ಸಹ ತನ್ನ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವುದು.

ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ (EVS) ಎಂದು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ. (III ರಿಂದ V ರವರೆಗಿನ) ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಅಧ್ಯಯನ (ಭೌತಿಕ ಜೈವಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ) NCF 2005 ಹಿಂದಿನ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವಿರಿ. ಕೆಲವು ಪರಿಸರ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ವರ್ತನೆಗಳು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಅರಿತಿದ್ದೀರಿ ಈ ಘಟಕದ ಉದ್ದೇಶ ಪರಿಸರದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಪರಿಸರದ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಬಗೆಗಿನ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

2.1 ಕಲಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಈ ಘಟಕದ ಅಧ್ಯಯನದ ನಂತರ ನೀವು

- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವಿರಿ.
- ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವಿರಿ ಇದನ್ನು ಭೋಧನಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ.
- ಪರಿಸರದ ಅಧ್ಯಯನ, ಭೋಧನೆ-ಕಲಿಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು NCF 2005 ಪಠ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವಿರಿ.

2.2 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಏಕೆ?

ನಾವು ಪರಿಸರದ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿಶಾಲವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಅನೇಕ ಜನ ಇದನ್ನು ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ, ಕಾಡಿನ ನಾಶ, ವಾಹನಗಳಿಂದಾದ ಮಾಲಿನ್ಯ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಜನ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವರು. ವಿಜ್ಞಾನ ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ, ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಪರಿಸರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಓದಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅನೇಕರಲ್ಲಿದೆ.

Notes

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವು ಒಂದು ಸಮನ್ವಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದು ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಒಳನೋಟ ಬೀರುತ್ತದೆ. (ರಾಸಾಯನಿಕ ಹಾಗೂ ಜೈವಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ (ಇತಿಹಾಸ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ರಾಜಕೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಭೂಗೋಳ)

ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ) ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು.

ನೀವು ಹಲವು ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞರು ಹಾಗೂ ದಾರ್ಶನಿಕರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವರೆಂದರೆ ಪೆಸ್ಟಾಲಜಿ, ಚೌನ್‌ಡ್ಲೂಯಿ, ಮರಿಯಾ ಮಾಂಟೆಸ್ಸೋರಿ, ರೊಡಾಲ್ಫ್ ಸ್ಪೀನರ್, ಜೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಅರವಿಂದರು ಇತ್ಯಾದಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಚಿಂತಕರೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ದೈಯ ಮಗುವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿಸಲು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು, ನೈತಿಕ ಭಾವನಾತ್ಮಕ, ಭೌತಿಕ,ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಮಕ್ಕಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷಣವು ತನ್ನ ಗರಿಷ್ಠ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯಲು ಮಗುವಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಎಂದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಗು ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ, ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ, ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ, ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಬರೀ ಬಾಯಿಪಾಠದಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಪರಿಸರದ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಶಿಶು ಕೇಂದ್ರೀತವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಗುವಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವಂತೆ ಭೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದೇ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಹಾಗೂ ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವುದಾಗಿದೆ. ಮಗು ತಾನಿರುವ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ವಿವರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮೆಚ್ಚುವುದು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತಾನಿರುವ ಪರಿಸರದ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಅನ್ವೇಷಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದಾಗ ನೀವು ತಿಳಿದಿದ್ದೀರಿ. ಪರಿಸರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನವನಿರ್ಮಿತ (ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ) ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು ಎಂದರೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಿಜವಾದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆವಿಷ್ಕಾರಗೊಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದುವುದಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗಿನ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಅಂತರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. ಈ ಅಂತರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ನೈಜ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

Notes

ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ನಿರಂತರತೆಗಾಗಿ ನಾವು ಪರಿಸರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪರಿಸರದಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆ ಹಾಗೂ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಗ್ರಹವನ್ನು ಜೀವಿಸಲು ಕ್ಷೇಮವಾದ ಹಾಗೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಾಗವಾಗಿ ಕಾಪಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರ ಯಾವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದರ ಅರಿವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಾಂಶವಾಗಿದೆ.

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಮತ ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ (ತನ್ನ ಕುಟುಂಬ ನೆರೆಹೊರೆ, ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ದೇಶ) ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವ ತನ್ನನ್ನು ವಿಶಾಲವಾದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ (ಸಮಾಜ ರಾಜ್ಯ, ದೇಶ, ಇತ್ಯಾದಿ) ಜಾಗೃತಿ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅನುಭವಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಉತ್ತಮ ಮನೋಧೋರಣೆ ಹೊಂದಲು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವು ಪರಿಸರ ಕುರಿತಾದ ಮೌಲ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇದು ಜ್ಞಾನ, ಆಲೋಚನೆ, ಪ್ರಗತಿ, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮನೋವೃತ್ತಿ ಇವುಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸಿನವರೊಂದಿಗಿನ ಸಂವಹನ, ಸಹಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದುವರೆಗೂ ವಿವರಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಸಾರಾಂಶ

- ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಮಗುವು ತನ್ನ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ (ಸಾಮಾಜಿಕ - ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಬಂದು ಬಹು ವಿಷಯಗಳ ಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳು ಸಹಕಾರಿ.

(ಪರಿಸರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು, ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ)

Notes

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ-1

ಅ) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಒಂದು ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರ

ಆ) ಪರಿಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿ ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ

- 1) ಪಠ್ಯವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಧನೆ
- 2) ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ
- 3) ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ
- 4) ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆ

NCF 2005 ರ ವಿಶೇಷತೆಯ ಪ್ರಕಾರ 2.3 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ (1986) ದೃಢೀಕರಣವಾದ ಈ ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಗುವಿನಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ವಯೋಮಾನದವರೆಗೂ ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರಕಾರ ಮಗು ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕುತೂಹಲ ಮತ್ತು ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಪರಿಸರವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ಕುತೂಹಲ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಅವರು ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ

ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಹಾಗೂ ತಂದೆ ತಾಯಿಯು ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಮವಯಸ್ತು ಗುಂಪು ಹಾಗೂ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಮೂಲಗಳಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ಕುತೂಹಲಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಈ ಸುಪ್ತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎನ್‌ಸಿಎಫ್-2005 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿನ ಕೆಳಕಂಡ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಸ್ವಾಭಾವಿಕ- ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಲು ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು

- ಅಮೂರ್ತ ವಿಷಯಗಳ ಬದಲು ನೈಜ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಭೌತಿಕ ಜೈವಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಂತನ ಅಧಾರಿತ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮಾಡಿಸುವುದು.
- ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ವಿಶಾಲ ಸನ್ನಿವೇಷದಡೆಗೆ ಸಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಜ್ಞಾನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಚುರುಕು ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಮಗುವಿನ ಕುತೂಹಲ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ವಿಷೇಶವಾಗಿ ಪರಿಸರದ ಸಂಬಂಧದೊಂದಿಗೆ (ಸಾದನಗಳು ಮತ್ತು ಜನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಪೋಷಿಸುವುದು
- ಪರಿಸರದ ವಿವಾದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.

Notes

- ವೀಕ್ಷಿಸುವ ವರ್ಗೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಬಂಧಿ ಮನಃ ಶಾಲಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಗುವನ್ನು ಪರಿಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ನಂತರದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕಗುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪೀಠಿಕೆಯಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೀಠಿಕೆಯಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ರಚನೆ ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ಮಾದನ ಇವುಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವುದು.
- ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿತ ಮತ್ತು ಅಂಚಿನ ಬಳಿಯ ಜನರ ಕಾಳಜಿಗಳು ಮತ್ತು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗಗಳ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಬೆಳೆಸಲು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮತ್ತು ಘನತೆಗಳನ್ನು ಸಾರವಿಸುವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ವಿಮರ್ಶಕವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಲಬೇಕು. ಈ ಮೇಲಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಉದ್ದೇಶಗಳು ಉದ್ದೇಶಿತ ಕಲಿವಿ ಫಲಗಳನ್ನು ಕುಡುವು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಇವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕಲಿಯಲು ಅನುಭವ ಸನ್ನಿವೇಷಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುವ ಹಾಗೂ ಸಂಘಟಿಸುವ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ, ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತೆ ಹಾಗೂ ಕುತೂಹಲ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅದರೊಳಗಿನ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸೃಜನಶೀಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು, ಪರಿಸರದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಪರಿಸರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡುವ ಒಳ್ಳೆಯ ನಡವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳ ವಿಕಾಸದ ಲಕ್ಷಣದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅನುಭವನಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೆಲವು ರಹಸ್ಯ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಹಾಗೂ ಪ್ರಶಂಸೆ ಪರಿಸರ ವೈಯುಷ್ಯತೆ ಭಾವನೆ ಹಾಗೂ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಲು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಕಲಿಕೆಯ ಗುರಿಯೆಂದರೆ

- ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೈಜ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು (ಸ್ವಾಭಾವಿಕ, ಅಆಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ)
- ಅವರನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಾಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಸಮರ್ಥಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಅವರಿಗೆ ಪರಿಸರದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಮನೋದೋರಣೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಮತ್ತು ಪೋಷಿಸುವುದು.
- ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವುದು.

Notes

ಸ್ವಪರೀಕ್ಷೆ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಪರಿಸರದ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿವಿಧ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ವಿನ್.ಸಿ ಎಫ್ 2005 ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ. [ಸರಿಯಾದುದನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿ) ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಕುತೂಹಲ ಮತ್ತು ಅರಿವು, ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಜ್ಞಾನ ಆಗೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿನ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಮೆಚ್ಚುಗೆ, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವ, ಅವಲೋಕನದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲವೂ ಸೂಕ್ತ.]

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳು

ಮೊದಲಿನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಶೇಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಒಂದು ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಥವಾ ವಿಭಾಗ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನದೊಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತೀರಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವು ಎಂದರೆ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸವಾಲುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹ ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವೆಡೆ ಗುರಿ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರು, ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ವರ್ತನೆ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಧನಾತ್ಮಕ ಪರಿಸರ ಮನೋದೋರಣೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧದ ಮೂಲಕ, ವೀಕ್ಷಣೆ ಸಂನಹನ ಮತ್ತು ಇತರ ಯೋಚನಾಕ್ರಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಕುತೂಹಲ ಆಸಕ್ತಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಖಾಳಜಿ ಶ್ಲಾಘಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಇಂಥಹ ಅನೇಕ ಭಾವನಾ ಸಂಬಂಧಿ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಂಥಹ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಒಬ್ಬ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರೇಷಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂಘಟಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

ಮೌಲ್ಯಗಳೆಂದರೆ ಒಬ್ಬರ ಗ್ರಹಿಕೆ ಕಲಿಕೆ, ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವರ್ತನೆಗಳ ದಿರುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವ ವಿಶಾಲವಾದ ಭಾವನಾ ಸಂಬಂಧಿ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಡವಳಿಕೆಗೆ ಸಮರ್ಥ ಪ್ರಬಲ ದಿಕ್ಕುಗಳ ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ ಅವು ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಉತ್ತಮ, ಸರಿಯಾದದ್ದು ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕರಾರ್ಹವಾದುದೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೀವಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮದೇ ಎಂಬು ನನ್ನು ವ್ಯಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ, ನವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚಿಂತನೆ ದೈಯ ಆಧ್ಯತೆ, ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪರಿಸರಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊಂದಿರುತ್ತೇವೆ. ಮಕ್ಕಳು ಅಂಥಹ ಬಹುಕಾಲ ಉಳಿಯುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಜೀವನದ ಬಹು ಮುಂಚಿತ ಹವದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ರೀತಿಯ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಕುಟುಂಬ, ಸಮುದಾಯ ಮಾಧ್ಯಮ ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವರ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಘಟನೆಗಳ ಮೂರ್ತ ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ವರ್ತನೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಸಮಾಯಸೈರೋಂದಿಗೆ ಪಡೆಯುವ ಬಲವರ್ಧಕಗಳು ಅವರು ದೀರ್ಘಾವಧಿಗೆ ಮೂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸುವುದು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸುವುದನ್ನು ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಪೃಥ್ವಿ ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಅಥರ್ವಣ ಋಷಿ ಬರೆದಂತಹ ಅಥರ್ವಣ ವೇದದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಾಯಿ ಎಂದು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳೂ ಅವಳ ಮರಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. (ಅಥರ್ವಣ ವೇದ ಶ್ಲೋಕ 17) ಭಾರತೀಯ ತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಣ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರ ಇದು ಪರಿಸರದ ಮೂಲಭೂತ ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿತಾಗಿರುವ (ವಾಸುದೇವ ಕುಟುಂಬ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸಹ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಅವುಗಳ ಮೂಳ ಒಂದೇ ಅದು ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬಿಗಳು (ಹಿತೋಪದೇಶ13.71) ಇದು ಮೂಲಭೂತ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಉಳಿವು

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಹ ಉತ್ತರ ಪರಿಸರವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೇ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಶಂಕೆಗಳಿಗೆ ಮನವಟ್ಟು ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. [ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ]

ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಉಳಿಯುವಿಕೆಗಾಗಿ

ನಮ್ಮ ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳಾದ ಹಿಂದು, ಮುಸ್ಲಿಮ್, ಸಿಖ್, ಪಾರ್ಸಿ, ಕ್ರೈಸ್ತ, ಜೈನ, ಬೌದ್ಧ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಅವಿನಾಭವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ವೇದಗಳೂ ತಿಳಿಸುವ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು

ಋಗ್ವೇದ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೌರವ ನೀಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವರು ಚಿಕ್ಕವರು ಎಲ್ಲಾ ದೈವಿಕ ಬಲಗಳ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗದು ತಮ್ಮ ಮಹಾಗ್ರಾಂಥಗಳಾದ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಪುರಾಣ ಶ್ರುತಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಹ ಪರಿಸರವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖವಾಗಿರಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. (ಲೋಕಾ ಸಮಸ್ತಾ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು) ಭಾರತೀಯರು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ಯುಭವಂತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸರ ನಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಋಷಿ ಮುನಿಗಳು ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರ ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೊರತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪೃಥ್ವಿ ಸೂಕ್ತವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾದ ಒಂದು ಭೂಮಿ ಒಂದು ಪ್ರಪಂಚ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಉಪಯೋಗ ಜಿ.ಎಲ್. ಭಟ್ 1994 ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೂರ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಪಡೆದ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಳೆಯ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಹಾನಿಗಳೆ ಹೆಚ್ಚು ಈ ಬಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಇದೆ ಮಾನವ ಜಲಾಂವು ಶೇಡನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಟಾಗೂರ್ ಅವರು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಮಾನವನನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂತಹ ಹಿಂಪಡೆಯಲಾಗದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇಂತಹ ಆಕರ್ಷಣೆ ಬಹಳ ಒಪ್ಪಾಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಪರಿಸರ ಸುಂದರವಾದ ಪರಿಸರವಿದೆ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿನ ಅಂತರ್ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸುತ್ತಾ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಭೂಮಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವರಾಶಿಗೂ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಕೃತಿ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ, ಕವಿಗಳು ಲೇಖಕರು ಇದನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಇವು ಬದಲಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಅದನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸಿ ಅನೇಕ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳು ಮತ್ತು ದುಗುಡಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದವೆಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬಂದಿಲ್ಲ ಒಂದು ಸಾರಿ ನಮ್ಮದೇ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ನಾವು ನಿಸರ್ಗದೇವಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವನ್ನಾಸದರೂ ಕಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕು, ಹಸಿರು ವಾತಾವರಣ, ಶುದ್ಧ ನೀರು ಪ್ರಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ವಾಗಿಡುವಲ್ಲಿ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಅಡಕವಾಗಿದೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಭೂಮಿ ಮುಂಬರುವ ಅನೇಕ ತಲೆಮಾರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ, ಅಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಯಾರೊಬ್ಬರ ಸ್ವತ್ತು ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಸೌಂದರ್ಯಭರಿತವಾದ ಪರಿಸರವನ್ನು ಬಯಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಗುರ್ತಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಂದು ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪೀಳಿಗೆಯವರೆಗೂ ಪರಿಸರವನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನೈತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮುಂದಿನ ಜವಾಂಗಳೂ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಂದ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಮೂಲಭೂತ ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಭೂವಿಷ್ಣುವಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಬೌಗೋಳಿಕ ನೀತಿ/ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ನೀತಿ

ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ, ಮತ್ತು ಪರಿಸರವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿನ ಮೌಲ್ಯ ಇದು ಒಂದು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರಬೇಕು. ಬೌಗೋಳಿಕ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಾರ್ಟರ್ ಮೂಲಭೂತ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅಂತರ್ ರಷ್ಟಿಯ ಘೋಷಣೆ- ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳು ಒಂದೆ ಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಸುಸ್ಥಿರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು.

“ಮಾನವೀಯತೆ” ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ವಿಶ್ವದ ಒಂದು ಭಾಗವಿದೆ ನಮ್ಮ ಭೂ

ತಾಯಿಯ ಉಳಿಯುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಒಂದೇ ತೆರೆನಾದ ಸಮಾಜ ಜೀವನ ಪ್ರಾಕೃತಿಯ ಬಲದಿಂದಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಭೂಮಿ ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡ್ಡಾಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿನ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಒಳಿತು, ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವ ವರ್ತುರ ಹಾಗೂ ಜೈವಿಕ ವೈವಸ್ಥೆ, ಸಂಬಂಧರಿತಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಸಂಕು, ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣು, ಶುದ್ಧ ನೀರು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛ ಬೌಗೋಳಿಕ ವಾತಾವರಣ, ಮಾನವ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಭೂಮಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ಧರ್ಮ.

ಭೂಮಿ -ಚಾರ್ಟರ್‌ನ "ಮುನ್ನುಡಿಯಂತೆ" ಮಾನವನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆ () ಮಟ್ಟವು ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದಾಗ ಮಾನವೀಯತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದಾಗ, ಬಲವರ್ಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಭ್ರಾತೃತ್ವ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದಾಗ, ಶಾಂತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರದೆ ಇದ್ದರೆ, ಭೂಮಿ ಎಂಬ ಗ್ರಹದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾಲ ನಾವು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಜೀವನದಿಂದ ಇತರರಿಗಿಂತಲೇ ಅನುಕೂಲದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಾಳುವ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಇದು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ. (ಮೂಲ: ಚಾಲತಾಣ:www.earthcharta.com)

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ-3

- ಅ) ಮೌಲ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನ _____ ವರ್ತನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಭಾವನಾತ್ಮಕ, ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ, ಕೌಶಲ/ಮನೋಚಲನಾತ್ಮಕ)
- ಆ) ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವು ಯಾವಾಗಲೂ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. "ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ" ಹೀಗೆಂದರೆ _____ (ವಸುದೇವ ಕುಟುಂಬಕಂ, ಬೌಗೋಳಿಕ ಭೂಮಿ ಚಾರ್ಟರ್, ಲೋಕಾಸಮಸ್ತಾ ಸುಖಿನೋಭವಂತು).
- ಇ) ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವುದು ಎಂದರೆ _____ ಮೌಲ್ಯ (ಸೌಂದರ್ಯಾತ್ಮಕ, ನೈತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ)
- ಈ) ಭೂಮಿ ಈ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಪೀಳಿಗೆಗೂ ಸಹ ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆಯ ವಿವರಣೆ ಮೌಲ್ಯ (ನೈತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಂಹಿತೆ ಮೌಲ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯ) (ತತ್ಕ್ಷಣದ ಪರಿಸರ- ಸ್ವಂತ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ) (ಸುಮುದಾಯ, ಸಮಾಜ, ರಾಷ್ಟ್ರ, ಪ್ರಪಂಚ) ಇವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದು) ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಭೋಧನೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಮನೋಭಾವನೆಯೆಂಬುದು ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿನ ತರಬೇತಿ ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬರೀ ಪರಿಸರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ:
- ಧನಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆಗಳನ್ನು, ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು, ಉತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು (ಗೌರವ, ಇತರರ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ, ಕರುಣೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ರಕ್ಷಣೆ, ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ,ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ಸಹಯೋಗ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವುದು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೌಲ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದಾಗಿದೆ.
- ಪರಿಸರದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಧನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಂಚಲನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
- ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಹವ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದು.

ಮೇಲಿನ ಸಾಲುಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ-4

- ಅ) ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವು ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ
  - 1) ಪರಿಸರ _____ ಕಲಿಕೆ
  - 2) ಪರಿಸರ _____ ಕಲಿಕೆ
  - 3) ಪರಿಸರ _____ ಕಲಿಕೆ
- ಆ) ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು.
  - 1) ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು.

- 2) ಇದು ಶಿಶು-ಕೇಂದ್ರಿತ
- 3) ಇದು ರಚನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನ
- 4) ಇದು ಭೋಧನಾಧಾರಿತ
- 5) ಇದು ಅನುಭವಾಧಾರಿತ
- 6) ಇದು ಕಲಿಕೆ ಆಧಾರಿತ

ಪ್ರತಿಫಲನ: ನೀವು ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂವಹನ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿ.

ಪರಿಸರದ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿನ ಅಂತರ್ಗತ ಹಾಗೂ ಬಾಹ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚಿಸಲಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿ ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್ 2005ರ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

- ಭೋಧನೆಗಿಂತ ಕಲಿಯುವುದು.
- ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ
- ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು/ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ತರಗತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು.
- ಬಹು ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದಿಗೆ ಭೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ
- ಜ್ಞಾನದ ರಚನೆ
- ಭೋಧನೆಗಿಂತ ಪ್ರಬಲತೆ ಮುಖ್ಯ

2.6: ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸೋಣ

ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್ 2005 ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ” ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸುವಂತೆ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವುದು. ಮಾನವನ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಆದರೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಜೀವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಸಲುಹಾಗೂ ಸುಸ್ಥಿರ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ (ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ)

ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂದು ಪರಿಚಯಿಸಲಾದ ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.
- ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥೈಸಿಲು ವಿಕೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಸರದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತರ್ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- ಹವ್ಯಾಸಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮನೋಭಾವಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದರ ಮೂಲಕ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಮತ್ತು ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು.
- ಪರಿಸರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು. ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಪರಿಸರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಅನುಭವಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರವಿದೆ. ಈ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಕಲ್ಪಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಮಾನವ ಮತ್ತು ಬೌತಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಜ್ಞಾನ ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರ ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಂಘಟಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸವಾಲುಗಳಿವೆ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಭೋಧನಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ.ಶಿಕ್ಷಕರು ಪರಿಸರ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಸರ ಅವರ ವಿಚಾರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತಗಳು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ

ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನಾಧಾರಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪರಿಸರ ಕುರಿತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕು. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಶಿಕ್ಷಕರು ನಿರ್ವಾಹಕರು ಮತ್ತು ಸಹಾಯಕರಂತಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸುಳಿವು ನೀಡುವರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಣುಕು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿತು ಶಾಲಾ ಒಳಗಿನ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಗು ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಕೆಯಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

[ನಿಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ

1) ಸಂಯುಕ್ತ 2) ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ- ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ - 3

- 1) ಆವನಾತ್ಮಕ
- 2) ವಸುದೈವ ಕುಟುಂಬಕಂ
- 3) ಸಂದರ್ಭಾತ್ಮಕ
- 4) ವತ್ಸಲ್ಯಾತ್ಮಕ

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ-4

1. ಕುರಿತಾದ ಮೂಲಕ, ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ
2. ಇದು ಶಿಶು ಕೇಂದ್ರಿತ

ಸೂಚಿತ ವಾಚನಗಳು ಮತ್ತು ಉಲ್ಲೇಖಗಳು

1. ಆಶಿಶ್ ಕೋತಾರಿ "ಸಂ ಕ್ರೂಷಿಯಲ್ ವ್ಯಾಲ್ಯೂಸ್ ಇನ್ ಎನ್‌ವಿರಾನ್‌ಮೆಂಟ್‌ಲ್ ಎಜಿಕೇಷನ್ - ಎ ನೋಟ್ ಫಾರ್ ಎನ್‌ವಿರಾನ್‌ಮೆಂಟ್‌ಲಿಸ್ಟ್ ಎಜಿಕೇಷನಿಸ್ಟ್, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ- ನವದೆಹಲಿ
2. ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ.2004 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಎನ್‌ಸಿಇಆರ್‌ಟಿ ನವದೆಹಲಿ
3. ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ 2005 ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್ 2005, ಎನ್‌ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ನವದೆಹಲಿ
4. ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ 2006, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ ನವದೆಹಲಿ
5. ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ 2008 ಮಾಹಿತ ಪುಸ್ತಕ
6. ಮೌಲ್ಯಕನ (1-9) ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಎನ್.ಸಿ.ಆರ್.ಟಿ. ನವದೆಹಲಿ

ರವೀಂದ್ರನಾಥ್ ಎಮ್ ಚೆ ಆಟಿಟ್ಯೂಡ್ ಅಂಡ್ ವ್ಯಾಲ್ಯೂಸ್ ಇನ್ ಎನ್‌ವಿರಾನ್‌ಮೆಂಟ್‌ಲ್ ಎಜಿಕೇಷನ್ ಒಂದು ಒಂದು ಹಿನ್ನೋಟ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೆಮಿನಾರ್ ಷಾರ್ ಮಿಷನರಿ ಸ್ಟಾಫ್ ಅಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಪ್ರೋಚ್ ಟು ಎನ್‌ವಿರಾನ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಮೌಲ್ಯಾಸದಾರಿತ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ವಿಚಾರಗಳು ಎನ್‌ವಿರಾನ್‌ಮೆಂಟ್‌ಲ್ ಎಜಿಕೇಷನ್ ಫಾರ್ ಸಸೆಟೆನಬಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಎನ್‌ವಿರಾನ್‌ಮೆಂಟ್‌ಲ್ ಸೊಸೈಟಿ ನವದೆಹಲಿ(1994)

ಘಟಕದ ಅತ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಮೌಲ್ಯಗಳು ಎಂದರೇನು ? ಪರಿಸರದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬೋಧನಾ- ಕಲಿಕಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇರರ ವಿಷಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೋಲಿಸಾಗಿದೆ.

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ - ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕೆಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಗಣನೆಗಳು

ರಚನೆ

3.0 ಪರಿಚಯ

3.1 ಕಲಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು

3.2 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

3.2.1 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಒಂದು ಸಂಯೋಜಿತ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.

3.2.2 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿದೆ

3.2.3 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಶು - ಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿದೆ

3.2.4 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸರಿ, ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲ.

3.2.5 ಮೌಲ್ಯಗಳು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಘಟಕಗಳಾಗಿವೆ.

3.3 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುವರು ?

3.4 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನದ ಸಂಘಟನೆ

3.4.1 ಮಗುವಿನ ಪರಿಸರ ಅವನ / ಅವಳ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವಾಗಿರಲಿ.

3.4.2 ಪರಿಚಿತದಿಂದ ಅಪರಿಚಿತ ದೆಡೆಗೆ ಮತ್ತು ಮೂರ್ತದಿಂದ ಅಮೂರ್ತ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

3.4.3 ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜ - ಜೀವನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

3.4.4 ವಿಭಾಗಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಂಡಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

3.4.5 ಸಂಭಾಷಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.

3.4.6 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾತ್ರ

3.5 ಮಕ್ಕಳ ವಿಶ್ವ / ಪ್ರಪಂಚ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು.

3.6 ಪುನರಾವರ್ತಿತೋಣ

3.7 ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು

3.8 ಸೂಚಿತ ಓದುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಉಲ್ಲೇಖಗಳು

3.9 ಘಟಕಾಂತ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

3.0 ಪರಿಚಯ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾ - ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಗಳಾಗಿ ಭಾಷೆ ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಸೇರಿವೆ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಬೋಧನೆ ಕಲಿಕೆಯು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಮಗು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಒಂದು ಸಂಯೋಜಿತ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

ನೀವು ಘಟಕ -2 ರಲ್ಲಿ ಕಲಿತಂತೆ ಪರಿಸರ ಬೋಧನೆ - ಕಲಿಕೆ ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಪರಿಸರ ಕಲಿಕೆಯು ವಾತಾವರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು, ಅದರ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪರಿಸರ ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ, ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರ ಕಲಿಕೆಯು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಲು ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ.

ಈ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವಗಳ ರೂಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಅಪೂರ್ವ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಬಹುದು. ಈ ಘಟಕವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೋಧನಾ - ಕಲಿಕಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

3.1 ಕಲಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಈ ಘಟಕವು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಾಗ ನಿಮಗೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

1. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿತ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವಿರಿ.
2. ಬೋಧನಾ - ಕಲಿಕಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ
3. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೋಧನಾ - ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಿರಿ.

3.2 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವು ಇತರೆ ವಿಷಯಗಳು ಹೊಂದಿರದ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತರೆ ವಿಷಯಗಳಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

3.2.1 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವು ಒಂದು ಸಂಯೋಜಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಒಂದೇ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಸಂಯೋಜಿತ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ದೈಹಿಕ, ಜೈವಿಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು / ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯವಸ್ತುಗಳಾದ ಆಹಾರ, ಆಶ್ರಯ, ನೀರು, ಪ್ರಯಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸುತ್ತ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಆಯೋಜನೆಯು ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವಿಭಾಗಗಳು ಅಥವಾ ತರಗತಿ ವಿಷಯಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ತಿಳಿಯಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಷಯ ಅಧ್ಯಯನವು ತುಣುಕು ನೋಟಕ್ಕಿಂತ ಅವುಗಳ ಅಂತರಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಜೋಡಣೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಜಾಲ ಸಂಪರ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ಸಂಪರ್ಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಮುಂದಿನ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಿರಿ.

ಈ ರೀತಿಯ ಅವರ ತಕ್ಷಣದ ಅನುಭವಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಗುವು ಹೆಚ್ಚು ಅಮೂರ್ತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮುಂದಿನ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಲೋಕದ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

3.2.2 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿದೆ.

ಪರಿಸರ / ವಾತಾವರಣವು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭ / ಸನ್ನಿವೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರ ಸಂದರ್ಭ / ಸನ್ನಿವೇಶ ವು ಮಕ್ಕಳ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರವು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುವುದರಿಂದ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳು , ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮಾನವನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಘಟನೆಗಳ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ವಿವರಣೆಗಳು ಒಂದು ಗಿರಿಧಾಮದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದರೂ ಒಂದೇ ಆಗಿ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯು ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಿಜೋರಾಂ ನಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿ 1857 ರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನೀರಿನ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ

ಬೇರೆಯಾದರೂ ಸಹಾ ಶಿಕ್ಷಕ ನೀಡುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿವರಣೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕಾ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಪ್ರಶಂಸಿಸಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಮಯದಿಂದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೂ ಸಹಾ ಆಗುತ್ತದೆ.

ನೀವು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ, ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಬೋಧನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಸುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

3.2.3 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವು ಮಗು (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ) ಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿದೆ.

ನೀವು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮೇಲೆ ನೀಡಬಾರದು. ಮಕ್ಕಳ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ನಿಮಗೆ ಬೇಕು ಆದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಕೇಳುಗರಾಗಬಾರದು ಬದಲಾಗಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ವೃತ್ತಿರಿಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು.

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಶು ಕೇಂದ್ರಿತವೇ ಹೊರತು ಶಿಕ್ಷಕ ಕೇಂದ್ರಿತವಲ್ಲ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನಗಳು ಬೋಧನೆಗಿಂತ ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ತಿರುಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರತಿ ಮಗುವು ಶಾಲೆಗೆ ಅವನು / ಅವಳು ಸಾಗಿದಾಗ ಅವನ / ಅವಳ ಪ್ರಯಾಣ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವನು / ಅವಳು ಸಾಗಿದಾಗ ಅವನ / ಅವಳ ಪ್ರಯಾಣ ಮತ್ತು ಅವನ / ಅವಳ ಜ್ಞಾನದ ವಿಸ್ತಾರ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗವೂ ಅವನ / ಅವಳ ಸುತ್ತಲಿನ / ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಜ್ಞಾನ ರೂಪಿಸುವ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು, ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರ / ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು, ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು

ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಉನ್ನತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯ ವಿಧಾನವು ಮಗುವನ್ನು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತೊಡಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಕಲಿತ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯದವರೆಗೆ ಉಳಿಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

3.2.4 ಯಾವುದೇ ಸರಿ, ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲ.

ನಿಮ್ಮ ಶಾಲಾದಿನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ನೀವು ಎಷ್ಟು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಸವಾಲು ಮಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರು ನೀಡಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ ? ಇಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ನೀವು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ? ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲ! ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ನಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಬೋಧನಾ - ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಮತ್ತು ಚರ್ಚಿಸುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ವೈಯುಕ್ತಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅಥವಾ ನೈತಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ತಡೆಯುವಂತಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ ಎಂದು ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಿಲ್ಲದೆ ಅಥವಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಅವನು / ಅವಳು ತಾನು ಓದುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಪರಿಶೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಒಳಹೊಕ್ಕು ಶೋಧಿಸುವಂತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ನೀವೂ ಸಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದಾಗ ಕೇಳುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರೇಪಣೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೂಕ್ತ ತಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ, ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸರಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪುಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಿಯೆಯು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿಯಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಸ್ಥಳ, ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರಬಹುದೆಂದು ಅರ್ಥೈಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

3.2.5 ಮೌಲ್ಯಗಳು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಘಟಕಗಳಾಗಿವೆ.

ಘಟಕ -2 ರಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ - ಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪರಿಸರದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ? ಸಹಜವಾಗಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೆ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ವಂತ ಮನೆಯ (ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ) ಪರಿಸರ, ಪಾಲನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ತನ್ನ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸ (ಸಾಮಾಜಿಕ) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಗುವಿನ ಅವನ / ಅವಳ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ ಈ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅವಿಭಾಜ್ಯವಾಗಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪರಿಸರ ಕಲಿಕೆಯು ಮಗುವಿನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಲಯವಾದ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ.

ಎಲ್ಲಾ ಜೈವಿಕ ರೂಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ, ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ (ಜೈವಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಇತ್ಯಾದಿ) ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಬಹುದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತತೆ, ಶಾಂತಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಪರಿಸರದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸರ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನೀವು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಅನುಕೂಲಿಸುವ ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂಘಟಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೋಧನಾ - ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇದು ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆಯೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ (ನನ್ನ ಪರಿಸರ, ನನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ, ಇತ್ಯಾದಿ) ನನ್ನ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ನಾನು ನನ್ನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಅವಳಿಗೆ / ಅವನ ಅವಳ / ಅವನ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಹಾಯಮಾಡಬಹುದು.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ -1

ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯೋ, ತಪ್ಪೋ ತಿಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಸರಿಯಿಲ್ಲದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ.

ಎ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಒಂದು ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಬಿ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ನಾನು, ಒಂದೇ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಪರಿಣಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಮಾತ್ರ, ನನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು.

ಸಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿವೆ.

ಡಿ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ, ನಾನು ಮಗುವಿನ ಅರಿವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕು.

ಇ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

3.3 ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುವರು?

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅನನ್ಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಕಲಿತಿದ್ದೇವೆ.

1. ಇದು ಸಮಿಶ್ರ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿದೆ.
2. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ
3. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನು ಮಗು / ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೇಂದ್ರಿತ
4. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸರಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಗಳಿಲ್ಲ
5. ಮೌಲ್ಯಗಳು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಅವಿಭಾಜ್ಯವಾಗಿವೆ.

ಮಕ್ಕಳು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಲಿಕಾಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳ ಸಾರಾಂಶ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳು ನೈಜ –ಜೀವನ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಟಿ (ಆಟದಲ್ಲಿ ನಟಿಸುವುದು) ಹಾಗೂ ಕಲ್ಪನೆಯ ದೃಷ್ಟೀಕರಣ, ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

- ಪ್ರೆಡಿಕ್ ಪ್ರೋಬೆಲ್

ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲಾ ಜೀವನವು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಜೀವನದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತರಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಂತರ ಉದ್ದೇಶಿತ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ, ಸಂಘಟಿಸಿ ಮತ್ತು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

- ಜಾನ್ ಡೀವಿ

ಪೋಷಕ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕನ ಪಾತ್ರವು ಮಕ್ಕಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅವಧಿಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಹಾಗೂ ಮಗುವನ್ನು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಿಂದಲೇ ಕಲಿಯುವಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವಂತೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮರಿಯಾ ಮಂಟೇಸೋರಿ

ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಎಷ್ಟು ಸಾದ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಆನಂದದಾಯಕವಾಗಿರಬೇಕೆ ಹೊರತು ಪ್ರಯಾಸಕರವಾಗಿರಬಾರದು.

▪ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀ

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಿಂತನೆಯು ಮಕ್ಕಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಗತಿಯು ಮಗುವಿನ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಆಧಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

- ಶ್ರೀ ಅರಬಿಂದೋ

ಮಗುವು ತುಂಬಾ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಆತನಿಗೆ ಅದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡವರು ನಿರಂಕುಶರಾಗಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಉಡುಗೊರೆಯನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ ತಾವು ಕಲಿತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಗುವೂ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ಉಣಬಡಿಸಿದರೆ ಅದು ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಯ ರೂಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಾನವನ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರೂರ ಮತ್ತು ವ್ಯರ್ಥ ತಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಟಾಗೋರ್

ಹಲವಾರು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರು, ವೈದ್ಯರು ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತ ಪೋಷಕರು, ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರ ವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ತಿಳಿದಂತೆ ಈಗ ಹಲವಾರು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಒಂದು ಉತ್ತಮ

ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ದೃಢಪಡಿಸಿವೆ.

➤ ವಯಸ್ಕರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ

➤ ನೈಜ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಂದ

➤ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ

➤ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಿಂದ

➤ ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಮರು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ.

ಈ ಒಳನೋಟಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ. ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ಕಲಿತಂತೆ ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್ 2005 ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಂಡಿದೆ.

ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್ 2005 ಸಹ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದೆ.

➤ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ಪ್ರೇರಣೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

➤ ಅಮೂರ್ತ ಚಿಂತನೆ, ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ.

➤ ಮಕ್ಕಳು ಅನುಭವಗಳು ರಚಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಡುವಿಕೆ, ಪ್ರಯೋಗ, ಓದುವಿಕೆ ಚರ್ಚೆ, ಕೇಳುವಿಕೆ, ಆಲಿಸುವಿಕೆ, ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಭಾಷಣ, ಚಲನೆ ಅಥವಾ ಬರಹ ಎರಡೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ / ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶಗಳು ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ನಿಮಗೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ವಿಶೇಷ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಪುನಃ ದೃಢೀಕರಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತೀರಿ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 8-10 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳ ಗುಂಪಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ, ನಿಮಗೆ ನೀವೇ, ನಾನು ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯುವ

ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಅವಲೋಕನ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನೀಡುವ ಉತ್ತರಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಹಿಸುವ ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರವು ಶಿಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಗಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಲು ಸಹ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕಿರಿಯರು ವಯಸ್ಕರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ : ವಯಸ್ಕರು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು, ತತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಪರಿಹರಿಸುವ, ವಿಷಯಗಳ ಪಾಂಡಿತ್ಯಗಳಿಸಲು ಅರಿವಿನ ವಿಧಾನ / ಜ್ಞಾನ ಗ್ರಹಣದಿಂದ ಕಲಿಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡುವರು ಅವನು / ಅವಳು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದ ವರ್ಗಾವಣೆಯತ್ತ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವರು. ವಯಸ್ಕರು ತಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಲಿಕೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವರು. ಮತ್ತು ಅವನು / ಅವಳು ಕಲಿಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸುವರು. ಆದರೆ ಮಗುವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲ. ಅವನು / ಅವಳ ಜ್ಞಾನ ರೂಪಿಸಲು ತನ್ನ ಪರಿಸರದ ಸುತ್ತಲಿನ ಸನ್ನಿವೇಶ / ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂವಹನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಭಾವ, ಸಹಪಾಠಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕುತೂಹಲ ಹಾಗೂ ಶೋಧನೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಲಿಕಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯತ್ನದೋಷ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನ, ರೂಢಿ ಒಳಜ್ಞಾನ ಅವನ / ಅವಳ ಕಲಿಕೆಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸೂತ್ರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಅನ್ವಯಗೊಳಿಸಲು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರಣೆ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು. ನೈಜ ಜೀವನದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಮನಶ್ಚಾಲಕ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ರೂಪುಗಳಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಲಿಕಾನುಭವಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ -02

ಎ. ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಪದ ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿವೆ.

1. _____
2. ನಿಜ ಜೀವನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ
3. ಮಾಡುವುದರಿಂದ
4. ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಿಂದ
5. ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಮರು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರಿಂದ

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬೋಧನಾ - ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನದ ಸಂಘಟನೆ

ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುವರು ? ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೇಲಿನ ವಿಭಾಗವು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು. ಯಾವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಬೋಧನಾ - ಕಲಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ? ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೋಧನೆ - ಕಲಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

3.4.1 ಮಗುವಿನ ಪರಿಸರವು ಅವನ / ಅವಳ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವಾಗಿರಲಿ.

ನೀವು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ, ಸೃಜನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಗುವಿನ ತತ್ವತಕ್ಷಣ ಪರಿಸರ (ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ) ವನ್ನು ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು. ಇದರಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಮುಖ ಅನುಕೂಲಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

1. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಪರಿಸರ "ಸಂಯೋಜಿತ" ವಿಷಯ ಎಂಬುದರ ಕಾಳಜಿವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ನಿಜ ಜೀವನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪವು ಯಾವುದೇ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಗಡಿಸೀಮಿತಗೊಳ್ಳದೆ ತಡೆರಹಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
2. ನಿಜ ಜೀವನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವುದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಮೈದಾನಗಳಾಗಿ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತನ್ಮೂಲಕ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನದಿಂದ

ಕಲಿಕೆ, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನೀವು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

3. ತತ್ಕ್ಷಣ ಪರಿಸರದಿಂದ ಮತ್ತು ನಿಜ - ಜೀವನ ಅನುಭವಗಳಿಂದಾದ ಕಲಿಕೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಧೀಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿಯ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಹಂತದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಲು ಸುಲಭವಾಗಿದೆ.
4. ವರ್ಗಕೋಣೆಯ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಹಯೋಗ ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

4.2 ಪರಿಚಿತದಿಂದ ಅಪರಿಚಿತ ಮತ್ತು ಮೂರ್ತದಿಂದ ಅಮೂರ್ತ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು.

ಇದು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ತಿಳಿದಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಮೂರ್ತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಗುರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹೊಸ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಗುವಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೊಂಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಅವನ / ಅವಳ ಸ್ವತಃ ತಕ್ಷಣದ ಅನುಭವಗಳು , ಅವನು / ಅವಳು ಹೆಚ್ಚು ಅಮೂರ್ತ ಅಥವಾ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಾದಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಸಸ್ಯಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಭಾಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಸ್ಯಗಳು ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೂರ್ತದಿಂದ ಅಮೂರ್ತ ಎಂದು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡುವುದು ಸಸ್ಯಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಆಹಾರ ಎಂಬ ಪರಿಚಿತ ವಿಷಯದಿಂದ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯದ ಯಾವ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು.

ಇಂತಹ ಸೂಚನಾ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಅನುಕೂಲಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

1. ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
2. ಪರೀಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಹೊಸ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವರು.

3.4.3 ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜ - ಜೀವನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ನೀವು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನ ಕುಗ್ರಾಮವಾದ ಲೋಹರ್‌ದಾಗ ಅಥವಾ ದುಮ್ಮದ ಶಾಲೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಹಿನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದೇ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ನೀವು ರಾಂಚಿಯ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೀರಿ? ನಿಮ್ಮ ವಿಧಾನ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆಯೇ? ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲ!

ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನೈಜ ಜೀವನದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತಂತ್ರಗಳು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- ಸ್ಥಳೀಯ - ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬೋಧನಾ - ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಪರಿಸರವು ನನ್ನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಧಾನವು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮಗುವಿನ ಪರಿಸರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿವೆ. ಅವನು / ಅವಳನ್ನು ಈ ವಾಸ್ತವದಿಂದ ದೂರವಿಡದಂತೆ ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿ, ಬದಲಾಗಿ ಅವನು / ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಲಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು “ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ”ದ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಿರಿ.
- ಇದು ನಿಮಗೆ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬೋಧನೆಯನ್ನು “ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ”ವಾಗಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸಣ್ಣ ಯುವಸ್ಥಿನ ಮಕ್ಕಳ ಗುಂಪಿಗೆ ನೀವು, ನಿಜ - ಜೀವನ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪೋಷಕರು, ಅಜ್ಜಿ ತಾತ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮತ್ತು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು

ಅನುಕೂಲಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಎನ್‌ಸಿಇಆರ್‌ಟಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು (ಅನುಬಂಧಿತ) ಓದಿದಾಗ, ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳ ಸಂಘಟನೆಯು “ವೆಬ್ - ಆಧಾರಿತ” ವಾಗಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

“-----ಇದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಗುವು ತನ್ನ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು “ತನ್ನ ತತ್ಕ್ಷಣದ ಪರಿಸರದೊಡನೆ, ತನ್ನ ಕುಟುಂಬ, ನೆರಹೊರೆ, ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ದೇಶವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು 5ನೇ ತರಗತಿಗೆ ತಲುಪುವ ವೇಳೆಗೆ ಅವಳೂ ಅವಳ “ತನ್ನ”ನ್ನು ವಿಶಾಲವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ - ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗವಾಗಿ, ದೇಶವೂ ಮತ್ತು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಾನು ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಮೌನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ.

ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್ 2005 : ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ತರಗತಿಗಳ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ - ಪುಟ 92

ಶಿಶುಕೇಂದ್ರಿತ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜಿತ ವಿಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಯಗಳು .

ಈ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ “ವೆಬ್” ನ್ನು ಶಿಶುಕೇಂದ್ರಿತ ವಿಷಯಗಳ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದುವಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದೆ.

3- 5 ನೇ ತರಗತಿಗಳ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ 6 ಪ್ರಧಾನ ವಿಷಯಗಳ ಸುತ್ತ ಹೆಣೆಯಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಧಾನ ವಿಷಯ “ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು ನಾಲ್ಕು ಉಪ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

1. ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು

1.1 ಸಂಬಂಧಗಳು

1.2 ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಆಟ

1.3 ಪ್ರಾಣಿಗಳು

1.4 ಸಸ್ಯಗಳು

2. ಆಹಾರ

3. ಆಶ್ರಯ

4. ನೀರು

5. ಪ್ರಯಾಣ

6. ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು

ಈ ವೆಬ್ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಇದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಗು ತನ್ನ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತತ್ಕ್ಷಣ ಪರಿಸರದೊಡನೆ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬ, ನೆರಹೊರೆ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ದೇಶವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು 5ನೇ ತರಗತಿಗೆ ತಲುಪುವ ವೇಳೆಗೆ ಅವಳು ಅವನಳ ತನ್ನನ್ನು ವಿಶಾಲವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ - ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗವಾಗಿ ದೇಶವೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತಾನು ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಮೌನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕೆಲವು ಹಾರಾಟದ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಈ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಮಗುವನ್ನು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ ದೂರದ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಲು ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಅವಳಿಗೆ ವಿಷಯದ ಸಮಗ್ರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡದಿದ್ದರೂ ಆಕರ್ಷಕವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಹಾರ - ವಿಷಯ 111 ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ “ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ತಿನ್ನುವುದು ನಾವು ಏನು ತಿನ್ನುತ್ತೇವೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಇನ್ನು 4ನೇ ತರಗತಿ ತಲುಪಿದಾಗ, ಆಹಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ? ಯಾವ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಆಹಾರ ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ತಲುಪುತ್ತದೆ? ಇತ್ಯಾದಿ. 5ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಆಹಾರವನ್ನು ಯಾರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ರೈತರು ಎದುರಿಸುವ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು, ಹಾಗೇ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಹಸಿವಿನ ನೋವು ಅಥವಾ ಆಹಾರ ಸಿಗದ ಜನರ ಅವಸ್ಥೆ, ಜೊತೆಗೆ ಆಹಾರ ಯಾವಾಗ ಕೆಡುತ್ತದೆ ಆಹಾರ ಕೆಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೋಧಿಸುತ್ತದೆ, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿರಿಯರು / ಅಜ್ಜ - ಅಜ್ಜಿಯರ ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ “ ನಮ್ಮ ಬಾಯಿ - ರುಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆಹಾರವನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸುವುದು” ಇಲ್ಲಿ ಲಾಲಾರಸ ಹೇಗೆ ಆಹಾರದ ರುಚಿಯನ್ನು ಅಗಿಯುವಾಗ ಸಿಹಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. “ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಹೇಗೆ? ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ.

“ಪ್ರಯಾಣದ ಮೇಲಿನ ವಿಷಯವು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಗೆಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಆಕರ್ಷಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಇರುವ, ನೂತನ ಮತ್ತು ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ ಭೂಪ್ರದೇಶಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ

ಮಗುವು ತನ್ನ ಪ್ರಯಾಣದ ಮೇಲಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ವಿಚಾರದ ಮೇಲೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ವರ್ಗ 3 ವಿಷಯವು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪ್ರಯಾಣದ ಅನುಭವಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಲು, ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಪ್ರಯಾಣದ ಅನುಭವ ಇರುವ ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವಗಳು, ಜನ ಈಗ ಹೇಗೆ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವರು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ತರಗತಿಯ ಒಳಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಶಾಲಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ನಿರೂಪಣಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಇತರ ಮಕ್ಕಳ / ಜನರ ಅನುಭವಗಳು ಬೇರೆಯಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಮಗುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವ ಸೃಜನಶೀಲ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಥೆಗಳು, ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳು, ಗೋಡೆಚಿತ್ರಗಳು, ನಾಟಕಗಳೂ, ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು, ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬಹುದು. 5ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ವಿಷಯವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒರಟು ಮತ್ತು ಕಠಿಣದಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯ ಭೂಪ್ರದೇಶ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುಶಃ ಬಚೇಂದ್ರಿಪಾಲ್ ರವರ ವಿಫಲಯಾತ್ರೆಯ ನಂತರ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಧ್ವಜ ಹಾರಿಸಿದ ಸಾಹಸಗಾಥೆಯ ಮೂಲಕ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಹಾ ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಾಗಿ ಧ್ವಜವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲು ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆಯ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಈ ವಿಷಯವು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ನೌಕೆಯಿಂದ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಚಿತ್ರಣ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅವರು ಭೂಮಿಯ ವೈಮಾನಿಕ ನೋಟ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ತಾವು ಯಾವುದೇ ರಾಕೆತ ಶರ್ಮಾ ಅಥವಾ ಕಲ್ಪನಾ ಚಾವ್ಲಾರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವು ತಾನು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಕೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ವೈಮಾನಿಕ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದು ಶಾಲೆಯ ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು ಪರಿಚಯಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದು ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೂಲಭೂತ ಎರಡು - ಆಯಾಮದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಮೂಲಕ 111 ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 5ನೇ ತರಗತಿ ತಲುಪುವ ವೇಳೆಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಮತ್ತು ನಗರದ ಸರಳ ವೈಮಾನಿಕ ವೀಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಓದಲು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಿಸಬಲ್ಲರು.

ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು ವಿಷಯದ ಭಾಗವಾಗಿ ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು

ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು ವಿಷಯದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮನುಷ್ಯರು ಸಸ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜಿತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ “ಸಸ್ಯಗಳು” ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಭಾಗ ಗಳಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಮುದಾಯಗಳ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು ಹೇಗಿವೆ ಎಂದು ನೋಡಲು, ಅಂತಹವುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಜ್ಜಾರರು, ಮುಸಾಹರರು ಅಥವಾ ಪಥಲ್ ತಯಾರಕರು, ನಿಶ್ಚಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಇದಲ್ಲದೆ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳ ಬಗೆಗಿನ ವರ್ಣನೆ/ನಿರೂಪಣೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅನಿಮೇಟೆಡ್ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಕುಟುಂಬ ವನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಗುವಿನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ‘ಸಸ್ಯಗಳು’, ‘ಪ್ರಾಣಿಗಳು’ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಆಹಾರ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಭಾಗ ಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಮತ್ತು ಮರು ಕಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವರ್ಗಗಳು ಮಗುವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತುಂಬಾ ಔಪಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕೂಲ - ಅಂತರ್ಬೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಡ್ಡಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಜೀವಂತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಭಾಗ ಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತಾರೆ ‘ ಸಸ್ಯಗಳು’ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ‘ಸಸ್ಯಗಳು’ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ‘ಸಸ್ಯದ ಭಾಗ ಗಳು’ ಸಸ್ಯದ ಭಾಗದ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವುದು ಸರಳವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಸಸ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವ ವಿಧಾನವು ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಥವಾ ಮಗುವಿಗೂ ಸಹಾ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ? ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ನಡೆಸಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಕಿರಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಸಜೀವಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಜೀವಿಗಳು ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಹೋಲಿಸಲು ಅಥವಾ ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿ ಜೀವ ಲೋಕವನ್ನು ವಿಭಜಿಸಲು ತುಂಬಾ ಅಮೂರ್ತತೆಯನ್ನು ಹೊದಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದೆ ಇದರ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಹಲವಾರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಭೋಧನೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಅನಾವರನಗೊಂಡಿದ್ದರೂ 13-15 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಹಿರಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಮರವು

ಸಸ್ಯದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿರುವುದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ವಿರೋಧಾಸವಾಗಿದೆ ಮಕ್ಕಳುಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳ (ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಮತ್ತು ಎಲೆಕೋಸು ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲ) ಅಥವಾ ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಳೆ (ಹುಲ್ಲು ಸಸ್ಯವಲ್ಲ) ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗುರ್ತಿಸುವರು ಇದಲ್ಲದೇಬಹುತೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಬೀಜವನ್ನು ಸಸ್ಯದ ಭಾಗವೆಂದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಇದು ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ವಿಜ್ಞಾನವು ಹೇಗೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತಮ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಸಾಧಿಸಲು ಮೊದಲು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಮಕ್ಕಳು ಯೋಚಿಸುವ ಅರಿವಿನ ವಿಧಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ “ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು” ಮೊದಲು ಆಹಾರ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವರು, ಮತ್ತು ಸಸ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗ ಗಳಾದ ಎಲೆಗಲೂ ಅಥವಾ ಕಾಂಡ ಅಥವಾ ಬೀಜವನ್ನು ನಾವು ತಿನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆಯ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ನಂತರ ಬರುತ್ತದೆ – ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಆಹಾರ? ಕೆಂಪು ಇರುವೆಗಳು, ಹಕ್ಕಿಗೂಡು ಮೇಕೆಯ ಹಾಲು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇದು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಹಾರ ಇತರರಾಹಾರವಾಗಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಆಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನ ಆಳವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಂವೇದನೆಗೊಳಿಸುವುದು ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪರ್ಕ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳು ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು ಎಂಬ ಆಶ್ರಯದಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅನುಮತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ 111ನೇ ತರಗತಿ ಮಕ್ಕಳು “ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಸಸ್ಯಗಳು” ಇದರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು, ಯಾವ ಸಂಭವನೀಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ತಮ್ಮ ಪೋಷಕರು ಯುವಕರಾದ ಕಾಲದಿಂದ ಈ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಆಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸುತ್ತಲಿನ ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾಣುವರು ಅವರು ತಮ್ಮ ಪೋಷಕರೊಂದಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ, ಈ ಚರ್ಚೆಗಳು ಅವರ ಕಲಿಕಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹಂದರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ 111ನೇ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಎಲೆಗಳ ಆಹಾರ, ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ವಾಸನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳೂ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು, ಸಸ್ಯದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಹೇಗೆ ಬಳಸುವವರು, ವರ್ಷಕೊಮ್ಮೆ ಎಲೆಗಳು ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ (ಮಿಶ್ರಗೊಬ್ಬರ) ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳ ವಿಭಿನ್ನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮಡಕೆಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಬಟ್ಟೆ ಗಳು, ಗೋಡೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ

ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುವರು 14ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೂವುಗಳು ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೂ ಮಾರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು 5ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಮರಗಳು ಸೇರಿವೆ” ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಅರಣ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಜನರು, ಉದ್ಯಾನವನ ಅಥವಾ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳ ಕಲ್ಪನೆ, ಮತ್ತುದೂರದಿಂದ ಬಂದ ಸಸ್ಯಗಳು ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನಸಸ್ಯಗಳ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿಯ ಪ್ರಶಂಸೆಯಿಂದ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಹ, ನಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವು : “ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು” ಇಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ ಮತ್ತು ಸಂವೇದನೆ

ಮೇಲೆ ‘ಸಸ್ಯಗಳ’ನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆಯೇ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ‘ನಮ್ಮ ದೇಹ’ ವನ್ನೂ ಸಹ ಸಂಪೂರ್ಣ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರವಿರುವ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿಯೇ “ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ” ದೇಹದ ಭಾಗಗಳು/ಅಂಗಗಳುಮತ್ತು ‘ಉಸಿರಾಟ’ ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಆದರೂ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು’ ವಿಷಯದ ಎರಡು ಉಪ ವಿಷಯಗಳು 1.1 ಸಂಬಂಧಗಳು 1.2 ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಆಟದ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ದೇಹದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ತುಂಬಾ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕಿತ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ತರಗತಿ 111ರಲ್ಲಿ ಉಪ ವಿಷಯ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಇದರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಯಾರು, ಅವರ ಜೊತೆ ಯಾರು ವಾಸವಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ಯಾರು ದೂರ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೂಲಭೂತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹಾಗೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಕರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅತ್ಯಂತ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ಯಾವ ಗುಣಗಳು ಅಥವಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಅವರನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವಂತೆ ಮಾಡಿವೆ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುವರು ಅಥವಾ ಯಾವ ಹಬ್ಬ ಸಮಾರಂಭ ಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವರು ಎಂದು ಪ್ರತಿ ಬಿಂಬಿಸುವರು ನಮ್ಮ ದೇಹ - ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ನವ ಘಟಕವು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲು, ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸಾದಂತೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲು, ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸಾದಂತೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬವೆಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯು ಅನೋನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅನುಭೂತಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ/ವೈಕಲ್ಯ ಹೊಂದಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವೇದನೆಯ ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರು ಕೇಳುವ ಅಥವಾ ನೋಡುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುವರು ಮತ್ತು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅವರ ಅಥವಾ ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವರು 4ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ ವಿಷಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಎಂಬ ಘಟಕವು ಮಗುವಿಗೆ ತನ್ನ ತಾಯಿ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೊಂದಿಗೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ದೇಹವು ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುವರು ಹೇಗೆ ಇಲಿಮರಿ ಅಥವಾ ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರಿ ಅವುಗಳ ತಾಯಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇವೆ ಮತ್ತು ಚಂಡ ಮಾರುತದ ಬಳಿಕ ದತ್ತು ಪಡೆದ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ/ಸಾಕು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಭವನೀಯ ನಿರೂಪಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಡುತ್ತಾರೆ.

“ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಸುತ್ತಲಿನ ಅನುಭವ” ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವರ್ಶ, ವಾಸನೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ ತಾವು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮನುಷ್ಯರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ ವಾಸಿಸುವ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸ್ವರ್ಶಿಸುವ, ಕೇಳುವ ಅಥವಾ ತಣ್ಣನೆಯ, ಒದ್ದೆಯಾದ/ಶುಲ್ಕ, ಜಿಗುಟಾದ/ಜಾರುವ ಇತ್ಯಾದಿ ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಸ್ವರ್ಶ ಮಾಡಬಾರದು ಏಕೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಲು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಘಟಕವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ವರ್ಶವು ಹಿತಕರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ದುಃಖದಾಯಕವಾಗಿರಬಹುದು, ತುಂ ಬಾ ಹಿತಕರವಾದುದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ಸ್ವರ್ಶವಾಗಿರಬಹುದೆಂಬ ಸತ್ಯತೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ 5ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಘಟಕ “ ನಾನು ಯಾರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೇನೆ” ಯು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿನ ಹೋಲಿಕೆ ಗುರ್ತಿಸಲು, ಮುಖ, ಧ್ವನಿ, ಎತ್ತರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸಾಮ್ಯತೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಲಕ್ಷಣ ಯಾರು ಜೋರಾಗಿರಬಹುದು? ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರೆದು ಓದುವ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ರೈಲ್ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೆಲೆನ್ ಕೆಲ್ಲರ್‌ರವರು ಪ್ರಚಂಡ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಹೊರಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. “ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು?” ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಉಪ ವಿಷಯ 1.2 ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಆಟದ ಮೂಲಕ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ನೆರೆಹೊರೆಯ ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಮಾಡದಿರುವಾಗ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಇದು ರೂಢಿಗತ ಲಿಂಗ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ದಿನಚರಿಯನ್ನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೇ, ಮಗುವು ತಾನು ಆಡುವ ಆಟಗಳು, ಹೇಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಟಗಳು ಮತ್ತು ಆಟಿಕೆಗಳು ತಮ್ಮ ತಾತ – ಅಜ್ಜಿಯರ

ಕಾಲದಿಂದ ಬದಲಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ. 5ನೇ ತರಗತಿಯ ಉಪವಿಷಯ ತಂಡ ಆಟಗಳು ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರು ವು ಮತ್ತು ಸಮರ ಕಲಾಕಾರರು ಮತ್ತು ಕುಸ್ತಿ ಪಟುಗಳು ಹೇಗೆ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರ ಚಿತ್ರಣ ನೀಡುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ದೇಹ ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಟ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಊದು ಬಿಸಿ ಊದು ತಂಪು ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಓಡಿದನಂತರ ಎಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಉಸಿರಾಡ ಬಹುದೆಂದು ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಎದೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಅಗಲಿಸಬಹುದೆಂದೂ, ಗಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಮೋಡ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಹೇಗೆ ಊದುವುದು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕೈ ಬೆಚ್ಚಗಾಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ತಂಪಾದ ಕೈಗಳನ್ನು ಬೆಚ್ಚಗಾಗಿಸಲು ಊದುವುದು, ಹಾಗೂ ಬಿಸಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಂಪು ಮಾಡಲು ಸಹ ಹೇಗೆಂದು ನೋಡುವರು ಡಾ|| ಜಾಕೀರ್ ಹುಸೇನ್‌ರ ಸುಂದರವಾದ ಕಥೆಯಾದ ಯೂಸೈ ಸೇ ಥಂಡಾ, ಯೂಸೈ ಗರಂ” ನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ಬಳಸ ಬಹುದಾಗಿದೆ ಘಟಕ “ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ, ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕೆಲಸಗಳ ನಿರೂಪಣೆ/ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ವಿವಿಧ ಜನರ ಕೆಲಸ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂವೇದನೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

3.4.4 ವಿಭಾಗಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಂಡಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು

ಪಾಠ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಭೋದನಾ ಕಲಿಕಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸವಾಲಾಗಿದೆ, ಇದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಗಡಿ ಮೀರಲು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಎರಡು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸ್ಥಾನೀಕರಣಗೊಂಡಿದೆ.
- ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು (3 ರಿಂದ 5ನೇ ತರಗತಿ) ವಿಷಯಾಧಾರಿತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಆಧಾರಿತವಲ್ಲ.

3.4.5 ಸಂಭಾಷಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ.

ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗಳು, ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಡಿ ಇದು ಏಕೆಂದರೆ ಪರಿಸರದ ಕಲ್ಪನೆ/ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾತನಾಡಲು, ಚರ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಯಾಣ ವಿಷಯವು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವಿಷಯವು ಪ್ರತಿ ಮಗುವು ತನ್ನ ಅವನ/ಅವಳ ಸ್ವಂತ ಪ್ರಯಾಣ ದಾಖಲೆ ಪುಸ್ತಕ ರಚಿಸುವ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿನ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದರೂ, ಅವರ ಕೆಲವು ಪ್ರಯಾಣ ದಾಖಲೆಗಳು ತುಂಬಾ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬಹುದು.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸಿ ಹೇಗೆ ಅವರ ಅನುಭವಗಳು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳವಾದರೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು ಅಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಹಿತಕರವಾದ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು ಇಂತಹ ಕಲಿಕೆಯ ತಂತ್ರಗಳು ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ತರುತ್ತವೆ ಅವು

- ಮಕ್ಕಳು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
- ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಇತರರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂವೇದನಾ ಶೀಲರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ಅನುಭವಗಳು, ಜನರು, ಆಹಾರ, ಭಾಷೆ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಆಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಲು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ಅನುಭವಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುಂಪು/ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ “ಗುಂಪು”ನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆರಂಭಿಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು, ಗುಂಪಿನ

ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕೇಳುವ ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡುವ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಇವು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

- ಮಕ್ಕಳು ಇಂತಹ ಆರಂಭಿಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಮುಂದೆ ಬೆಳೆದಂತೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಮಾಜದ ಉತ್ತಮ ನಾಗರಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

ನೀವು ಈ ಭೋದನಾ - ಕಲಿಕೆಯ ಹಲವಾರು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ನ ಘಟಕ - 02ರಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವಿರಿ.

3.4.6 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾತ್ರ

ಈ ಕ್ಷಣದಿಂದ ನೀವು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಭೋದಿಸಿ ಮತ್ತು ಕಲಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ ಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೊದಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಾದ ತಂತ್ರಗಳಿಂದ ನಂತರ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಅವಳು/ಅವನು ಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಅವನ/ಅವಳ ಜೀವನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಬೆಂಬಲವಿರಬೇಕು.

ನಿಮ್ಮಂತಹ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಇಂತಹ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಪೋಷಿಸುವುದು ಇನ್ನೂ ರೋಮಾಂಚಕರ ಮತ್ತು ಸವಾಲೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನೀವು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಮತ್ತು ಭೋದನಾ-ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾತ್ರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕನು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವವ ನೀಡುವವ ಎಂದು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಇಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ಕಲಿಸುವುದು ಮಗುವಿನ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಹೊಸಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು.

ತೀರಾ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಕನು ಸುಗಮಕಾರನಾಗಿ ಅಂದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಹಾಯ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು.

ಆದಾಗ್ಯೂ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಉದನೋನ್ಮುಖ ಚಿಂತನೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಇಂದು ಶಿಕ್ಷಕನು ಬರೀ ಶಿಕ್ಷಕ, ಒಬ್ಬ ಸುಗಮಕಾರನಾಗಿಲ್ಲದೆ, ಒಬ್ಬ ಸಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಈ ಶಿಕ್ಷಕನ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಕಲಿಕೆಯು ಜೀವನಾವಧಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಎಂಬ ಮೂಲ ಅರ್ಥದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯು ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಿನ ಅಂತರವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಶಿಕ್ಷಕನನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ, ಅವನ/ಅವಳ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಪಂಚ ಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಬಹುದು ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸ ವಿಷಯ ಕಲಿಯಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನಾನು ಇದನ್ನು ಗುರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇರ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ನಾನು ಕಳಪೆ/ಕೆಟ್ಟ ರೀತಿಯ ಭೋದನೆ ಮಾಡುವ ಶಿಕ್ಷಕ ಅಲ್ಲ, ಇದು ನಾನು, ನನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಸಹ-ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ (ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ)ಯಾಗಿ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ಹೊಸ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಎಂಬ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ : 1

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ಭೋದನೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಸುಗಮಕಾರರಾಗಿ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಿ.

3.5 ಮಗುವಿನ ವಿಶ್ವ/ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯಗಳ (ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದಂತೆ) ಬದಲಾಗಿ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ ಇದು ಆರು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಹೆಣೆಯಲಾಗಿದೆ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು, ಆಹಾರ ಆಶ್ರಯ, ನೀರು, ಪ್ರಯಾಣ, ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು ಘಟಕ-02 ರಲ್ಲಿ ನೀಲು ಓದಿದಂತೆ ಈ ವಿಷಯಗಳು ನೈಜ ಜೀವನ ಅನುಭವಗಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ದೈನಂದಿನ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಇದು ಮಗುವಿನ ತತ್ಕ್ಷಣವಾದ ತನ್ನನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಅವನ ಅವಳ ಕುಟುಂಬಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಇದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ನೆರೆಹೊರೆ, ತಾನಿರುವ ಸ್ಥಳ, ದೇಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವಸ್ತು ರಚನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಗಡಿಗಳು ಮಾಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲುಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ, ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ರಚನೆಯು ಅನೇಕ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗಗಳಾದ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಭಾಷೆ, ಇತಿಹಾಸ, ಭೂಗೋಳ, ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ರಚನೆಯು ಅನೇಕ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗಗಳಾದ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಭಾಷೆ, ಇತಿಹಾಸ, ಭೂ ಗೋಳ, ಪೌರನೀತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ನಡುವಿನ ಗಡಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ ಶಿಕ್ಷಣ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜೀವನ, ಜೀವ ಶೈಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವು ಹೇಗೆ ಮಾನವ ತನ್ನ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ - ದೈಹಿಕ, ಜೈವಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವ ಒಂದು ಅಂತರ್ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ರಚನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಭೋಧನಾ - ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವಿಷಯ 'ನೀರು'ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವುದು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳ ವಿವೇಚನಾ ಪರಿಮಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ, ಬಹುಶಃ ಭೂ ಗೋಳ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ಭೂಮಿಯ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಮೂಲಕ ಹಿಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನವರು ನೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು ಹಾಗೇ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನೋಡುವರು.

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೆಲವು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಅಂಶಗಳು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಇಲುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಆದರೆ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ರಾಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಯಾಮಗಳಾದ ಆಹಾರ, ನೀರು, ಆಶ್ರಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತದೆ ಇವುಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಅಥವಾ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಮನೆಯ, ನೆರೆ ಹೊರೆಯ, ಸಮುದಾಯ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನುಭವಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವುದು ಇಂತಹ ನಿಜ ಜೀವನ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಸಂಪರ್ಕಗಳು ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಪರಿಸರದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ತನೆಗಳು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜಿಸುವಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳ ಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆಸಲು ಮತ್ತು ಪೋಷಿಸುವ ಕಾರಣ ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಹೌದು, ಪ್ರಪಂಚದ ಬಗೆಗಿನ ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು, ವರ್ತನೆಗಳು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕರ ನಡುವಿನ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಸಹಯೋಗದಿಂದ ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಮುಂದಿನ ಹಂತದ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವಿರಿ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ - 03

ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳ ತುಂಬಿರಿ

ಎ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮು _____ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಘಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಿ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಹೊಂದಿರುವ 6 ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳು.

೧ . ೨ . ೩ . ೪ . ೫ . ೬ . ೭ . ೮ . ೯ . ೧೦ .

೧೧ . ೧೨ . ೧೩ . ೧೪ . ೧೫ . ೧೬ . ೧೭ . ೧೮ . ೧೯ . ೨೦ .

ಸಿ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ (ಸಮಗ್ರ, ಬಹುವಿಧ, ವೈಯುಕ್ತಿಕ) ದಿಂದ _____ ರಚಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

36 ಪುನರಾವರ್ತಿತೋಣ

ಈ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ನಾವು, ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಕಲಿತಿದ್ದೇವೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಗಣನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಭೋದನೆ - ಕಲಿಕೆಯುಂಟು ಮಾಡುವ ಪಠ್ಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವು ಒಂದು “ ಸಮಿಶ್ರ ” ವಿಷಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ಕಲಿತಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ (ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ವಿವಾದಗಳು ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸರ/ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿವೆ ಹಾಗೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರಗಳು ಯಾವುದೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸರಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪುಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ) ಪರಿಸರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಹೀಗಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಕಲಿಕೆ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಭೋದನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ಘಟಕದ ಮೂಲಕ ನೀವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸುಗಮಕಾರರಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಹಪಾಠಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಅನುಭವನ, ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ ಅಲ್ಲದೆ ಸಹಪಾಠಿಯಿಂದಲೂ ಕಲಿಯುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿತುಕೊಂಡೆವು ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪರಿಸರದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಶ ಗಳು ಎಂಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅರಿವಿರ ಬೇಕು, ಹೀಗಾಗಿ ಅವನು/ಅವಳು ಬಹಳ ವಿವೇಕಯುತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಬೇಕು ಇದರ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಈ ತರಗತಿಯ ಘಟಕ - 02ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಘಟಕ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಾಗ ನೀವು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಸಲು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಗಣನೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಘಟಕದ ಮೊದಲ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವು ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವ ಪಠ್ಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದೀರಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ವಿಷಯಾಧಾರಿತವಾಗಿದೆ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ರಚನೆಯು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಮುಂದಿನ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪರಿಗಣನೆಗಳು ಹೇಗೆ 3-5ನೇ ತರಗತಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭೋದನಾ - ಕಲಿಕಾ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಕಾಣುವಿರಿ.

3.7 ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ - 01

ಎ. ತಪ್ಪು, ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಒಂದೇ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಬಿ. ತಪ್ಪು, ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ನನ್ನ ಪಾತ್ರ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಾನು ಬಹುವಿಷಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಪರಿಗಣತಿಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಸಿ. ಸರಿ

ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ - 02

ಎ. ವಯಸ್ಕರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ - 03

ಎ. ಸಮಗ್ರತೆ

ಬಿ. 2

- i. ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು
- ii. ಆಹಾರ
- iii. ಆಶ್ರಯ
- iv. ನೀರು
- v. ಪ್ರಯಾಣ

ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು

ಸಿ. ಸಮಿಶ್ರ

3.8 ಸಲಹಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಿತ ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- [http:// www.meedya.edu.cm/verve/resources/effective](http://www.meedya.edu.cm/verve/resources/effective) learning issue 08 file. Pdf accessed in August 2011.
- [http:// web.mac.com/sharondeleon/FC/CDES-115-files](http://web.mac.com/sharondeleon/FC/CDES-115-files) How% 20 DO % 20 children%20 learn.pdf.aclessed in August 2011.
- NCERT (2005) National curriculum frame work 2005, New Delhi.
- Syllabus for classes at the elementary level, NCERT, New Delhi.
- Shivani Jain and Shefali Atrey, centre for Environment Education, India An Innovative Approach to Biodiversity conservation Educatioun, journal of Biological sciences, September 2011, International Union for Biological Sciences.
- NCERT, 2005, Habitat and learning, NCERT, New Delhi
- Ww.moef.nic.in
- www.ceeindia.org
- www.paryavanmitra.in
- <http://moef.nic.in/divisions/ee/ngc/index-ngc.html>.
- www.ncert.nic.in
- www.atozteacherstff.com (for thematic unit plans)

3.9 ಘಟಕಾಂತ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

- i. ನಾನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭೋದನೆ – ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಇತರ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು? ಸಂಯೋಜಿತ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ವಿವರಿಸಿ.
- ii. ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಈ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಭೋದನಾ – ಕಲಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಲು ಯಾವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಗಣನೆಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಏಕೆ?

ಅಧ್ಯಾಯ 4 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಅವಕಾಶಗಳು

ರಚನೆ

4.0 ಪರಿಚಯ

4.1 ಕಲಿಕೆ ಉದ್ದೇಶಗಳು

4.2 ಎನ್‌ಸಿಎಫ್ 2005 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

4.2.1 ಎನ್‌ಸಿಎಫ್ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿಗೆ

4.2.2 ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ವಿಧಾನ

4.3 ಪಠ್ಯ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ

4.4 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು

4.4.1 ಶೀರ್ಷಿಕೆ

4.4.2 ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಿಷಯದ ಸಂಘಟನೆ

4.4.3 ವರ್ಗೀಕರಣ

4.4.4 ವಿವಿಧ ಸ್ವರೂಪಗಳು

4.4.5 ವಿವಿಧ ಭೋದನಾ – ಕಲಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

4.4.6 ವಿಭಿನ್ನ ಕಲಿಕೆ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು

4.4.7 ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು.

4.5 ತರಗತಿ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮೀರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

4.6 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು

4.7 ಈಗ ನಾವು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಿಸೋಣ

4.8 ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು

4.9 ಸಲಹಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

4.10 ಘಟಕ ಮುಕ್ತಾಯದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

4.0 ಪರಿಚಯ

ನೀವು ಹಿಂದಿನ ಘಟಕಗಳ ಓದಿದಂತೆ ಪರಿಸರ ಪದವು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರದ ವಿಷಯವು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಇಡೀ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಸಮಗ್ರ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮ ಎಂದು ಕಲಿಸಲು ಎನ್‌ಸಿಎಫ್ 2000ರ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು 2005 ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ನೋಡಿದ್ದಿರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎನ್‌ಸಿಎಫ್ 2005 ರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಬಳಸಲು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು 3,4 ಮತ್ತು 5ನೇ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೋಧಿಸುತ್ತಿರಬಹುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಾಳಜಿಗಳು. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ತೊಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ಧನಾತ್ಮಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು. ಈ ಘಟಕವು ನಿಮ್ಮ ಕೆಲವು ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲೂ ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ಮಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಎನ್‌ಸಿಎಫ್ 2005 ರಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿ.

4.1 ಕಲಿಯುವಿಕೆ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಈ ಘಟಕವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಲ್ಲರಿ.

- ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಸಿಎಫ್ 2005 ರ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ವಿವರಿಸಬಲ್ಲರಿ.
- ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ವಿಧಾನದ ತಾರ್ಕಿಕತೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಬಲ್ಲರಿ.
- ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿಷಯದ ಸಂಘಟನೆಯ ತಾರ್ಕಿಕತೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಬಲ್ಲರಿ.
- ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವಿಧ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬಲ್ಲರಿ.
- ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಭೋಧನೆ – ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧನೆ / ನೆರವು ಎಂದು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಳಸಬಲ್ಲರಿ.

- ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತರಗತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬಲ್ಲರಿ

4.2 ಎನ್‌ಸಿಎಫ್ 2005 ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಹಿಂದಿನ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಓದಿದಂತೆ

ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಒಳನೋಟ ಸೆಳೆಯುವಂತೆ , ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು 2005 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಭೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಘಟಕ -2 ರಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ ನೀವು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ನೀವು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ಮತ್ತು ಕೇವಲ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಲ್ಲದೇ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಒಂದೇ ವಿಷಯ ಅಥವಾ ಶಿಸ್ತುಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇತರ ವರ್ತನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ವರ್ತನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮುಂತಾದ ಸಹ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹಲವಾರು ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ನೀವು ಗಮನಿಸುತ್ತೀರಿ.

ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಎನ್‌ಸಿಇಆರ್‌ಟಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತವೆ.

4.2.1 ಎನ್‌.ಸಿ.ಎಫ್. ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿಗೆ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವು ಯಾವುದೇ ಶಿಸ್ತಿನ ಮೂಲಕ ಹೊರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾತಾವರಣದ ಪರಿಗಣನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಸರದ ಕಲಿಕೆಯ ವಿಧಾನವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ. ಎನ್‌.ಸಿ.ಇಆರ್‌ಟಿ ಪಠ್ಯವಸ್ತು ಮೇಲಿನ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ತಿಳವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹಲವಾರು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

- ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ವಿಷಯಗಳು ಎಂದು ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಎಂದು ಆಯೋಜಿಸದೆ ಕಿರಾಬರಹ ಎಂದು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಕಿರಾಬರಹದ ಕೆಲವು ಉಪ ಕಿರಾಬರಹ ಹೊಂದಿದೆ.

- ಉಪ ಕಿರುಬಹರಗಳನ್ನು ಸುರುಳಿಯಾಕಾರದ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಸಂಪರ್ಕಿತ ಮತ್ತು ಅಂತರ ಸಂಬಂಧಿತ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಉಪ ಕಿರುಬಹರ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತವೆ.
- ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿನ ವಿಷಯಗಳು ಮುಖ್ಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿಗೆ ಯೋಚಿಸಲಾ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವನ / ಅವಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಲಿಕೆಯ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಅನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು.
- ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ವಿಭಾಗಗಳಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ತರಲು ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ವಿಧಾನವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕೇವಲ ಸೂಚಕಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು

4.2.2 ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ವಿವರಣೆ

ಪರಿಸರ ಬಗ್ಗೆ ಮಗುವಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಾಯ 1 ರಿಂದ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. (ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಂತರಿಕ ಸ್ವಯಂ) ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ನೆರೆಹೊರೆ, ಶಾಲೆ, ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವೃತ್ತಗಳ ನಿರಂತರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ವಿಷಯದ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ರಚನೆಯು ಮಗುವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ / ಸ್ವತಃ ದೊಡ್ಡ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮುದಾಯ ದೇಶ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ದೃಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಸಂಘನಟಿಯು ಸಹ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ಇತರರು ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ “ಸ್ವಯಂ” ಸಮಗ್ರತೆಯೊಂದಿಗೆ ಪರಿಸರದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಾವು ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಭೂಗ್ರಹ ಸಸ್ಯಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಅಬಲಂಬಿತವಾಗಿರುವ ಇತರ ಜೀವಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಬೆಂಬಲಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಒದಗಿಸುವುದು.

ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಅದು ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿತವಾಗಿದೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಅಂತರ - ಸಂಬಂಧಿತ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಮತಿಸುವ ವಿಷಯಗಳು ವಿವಿಧ ಪರಿಸರದ ಅಂಶಗಳು ನೈಸರ್ಗಿಕ , ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತದೆ. 3, 4, 5 ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆರು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಸುತ್ತ ನೇಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

1. ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು

1.1 ಸಂಬಂಧಗಳು

1.2 ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ.

1.3 ಪ್ರಾಣಿಗಳು

1.4 ಸಸ್ಯಗಳು

2. ಆಹಾರ

3. ಆಶ್ರಯ

4. ನೀರು

5. ಪ್ರಯಾಣ

6. ನಾವು ಮಾಡುವ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಡುವುದು.

(ಅಧ್ಯಾಯ -3 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್ 2005 ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿ)

ಕಿರುಬರಹಗಳ ವಿಷಯವು ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನದ ಆಕೃತಿಗಿಂತಲೂ ಮಗುವಿನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ.

ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಗು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುವ ವಿಧಾನ ಆಧರಿಸಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಮಗುವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಗುವಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಏಕಕೇಂದ್ರದ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಗುವಿನ ತಕ್ಷಣದ ಸ್ವಯಂ ಅವನ / ಅವಳ ಕುಟುಂಬ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಸೇರಲು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ

ಮಗುವಿನ ಪರಿಚಿತ ಪರಿಶೋಧನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವನು / ಅವಳು ಬೆಳೆದಂತೆ ಅವನ / ಅವಳ ಪರಧಿ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಒಂದು ಶಾಲಾ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ / ನಗರ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯ ನಾಗರಿಕರಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಕಿರು ಬರಹಗಳ ಸುರುಳಿಯು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ವರ್ಗ-3	ವರ್ಗ-4	ವರ್ಗ-5
<p>ನನ್ನ ಸುತ್ತ ಕೆಲಸ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ವಿವಿಧ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಕೆಲಸದ ಸಮಯದ ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ವಿರಾಮ ಸಮಯ ಮನೆಗಳ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಕೆಲಸ ಲಿಂಗ ವಯಸ್ಸು ಜಾತಿ ಆರ್ಥಿಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮಕ್ಕಳು • ಸಂವೇದನಾ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಇತರೆ ಮಕ್ಕಳು ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಕಾರಣ • ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಆರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆ ನಾವು ಆಡು ಆಟಗಳು ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ವಿರಾಮ ಆಟಗಳು ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಆಟವು ಕೆಲಸ 	<p>ಆಟಕ್ಕೆ ಆನಂದಿಸಿ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ಮನೆ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಆಟಗಳು • ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾಲೋಚನದ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಆಟವಾಡಿ ಪ್ರತಿ ಆಟದ ನಿಯಮಗಳು ಆಡ : ಪಂದ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಚಿತ ಆಟದ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಮಾತುಕತೆ. • ಆಟಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಶ್ಯಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ವಿಭಿನ್ನ ಲಿಂಗ ಅಥವಾ ವರ್ಗ ಜಾತಿ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಆಟಗಾರರು ಅವರು ಅವರ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲಿತರು • ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶ / ದೇಶದಲ್ಲಿನ ವಿಭಿನ್ನ ಉದ್ಯೋಗಗಳು • ಯಾರು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? • ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಜಾತ್ರೆ / ಸರ್ಕಸ್‌ಗಳೆಡೆ ವಿನೋದ ಮನರಂಜನೆ ಮಾರ್ಗಗಳು 	<ul style="list-style-type: none"> • ಗುಂಪು ಆಟಗಳು ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕ • ಆಟ / ಕ್ರೀಡೆ, ವಿಧಗಳು ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ತಂಡ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯ ಮಹತ್ವ ಲಿಂಗ ರೂಢಿಗತ • ಇತರ ದೇಶಗಳ ಕೆಲವು ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂಡಗಳು • ಲಿಂಗ ಆಟದಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ರೂಢಿಮಾಧರಿ. ಸ್ಥಳೀಯ ಆಟಗಳು ಸಮಗ್ರ ಕಲೆಗಳು • ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಮರ ಕಲೆ ರೂಪಗಳು / ಆಟಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸ ವಾಡಿಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರು : ಸ್ಥಳೀಯ ಆಟಗಳ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಾದರಿಗಳು • ವಿರಾಮದ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಭಾವ ಬಿಸಿ ಊದಿ - ತಂಪು ಊದಿ ನಮ್ಮ ಉಸಿರಾಟ, ವಿವಿಧ ದರಗಳು ಅಂದಾಜು ಉಚ್ಚಾಸ ಮತ್ತು ನಿಶ್ವಾಸ ಮಾಡುವಾಗ

		<p>ಮಗುವಿನ ಎದೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಕೋಚನೆ ಮತ್ತು ಆದ್ರವಾದುವುದರಿಂದ ತಂಪುಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯ ಬೆಂಕಿ ಸುಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಿಕೆ.</p> <p>ಶುದ್ಧ ಕೆಲಸ - ಅಶುದ್ಧ ಕೆಲಸ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ಕಾರ್ಮಿಕತೆಯ ಘನತೆ • ಅಂತಹ ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜದ ಅವಲಂಬನೆ • ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯದ ಕೆಲಸದ ಆಯ್ಕೆ
--	--	--

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಎನ್‌ಸಿಇಆರ್‌ಟಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಒಂದು ಸೂಚಕ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಸೂಚಿತ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಭವನೀಯ ಸಂಪರ್ಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಉಪ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಇದು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೀಲಗಳಿಗಿಂತ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಹೊಸ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವನ / ಅವಳ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಹಂದರ ಸಾರುವುದು (ಎನ್‌ಸಿಇಆರ್‌ಟಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಪಿ91)

ವಿಷಯಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ಹೊಸ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತೀರಾ?

ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಾವು ಏನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ? ಯಾವಾಗ ನಾವು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೆಲವು ಜ್ಞಾನ ಹೊಂದುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತೇವೆ. ಈ ಶಾಲೆಯ ವಿಷಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸರ್ಕೀಣ ಇತಿಹಾಸಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಕಸನಗೊಂಡಿವೆ ಮತ್ತು ಇಂದು ವಿಜ್ಞಾನಗಳು ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ನೈಜ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ, ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ, ಅಣ್ವಿಕ ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನ, ಇತಿಹಾಸ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ, ಭೌಗೋಳಿಕತೆ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ರಾಜಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಇತ್ಯಾದಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಜ್ಞರ ಗುಂಪುಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಬೇಕಾದುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಅವರು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು (ನಾವು ಈ ಪದವನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಲು ಬಳಸಿದರೆ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು) ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಸಸ್ಯಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅಥವಾ ಮಾನವ ದೇಹದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಭೌತವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಧ್ವನಿ, ಬೆಳಕು, ಬಲ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ದ್ರವ್ಯದ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪದಾರ್ಥಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಭಾಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು ಮತ್ತು ನಾವು ಶ್ರೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ವಿಷಯಗಳ ಗೊಂದಲಮಯ ವಿಭಾಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಸಂಯೋಜಿಸಬಹುದಾದ ಅಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಗುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜಗತ್ತಿಗೆ ನಿಕಟವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಒಂದು ಸಂಯೋಜಿತ ವಿಧಾನದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಷಯಗಳ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ವಿಷಯಗಳ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಡಿ. ಆದರೆ ಬದಲಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಅಂತ ಸಂಬಂಧಿತ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಇದು ಶಿಸ್ತುಗಳ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಚಲಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಷಯಗಳ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಲು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಮಗುವಿನ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಲ ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು, ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ವಿಭಿನ್ನ ವಿಷಯಗಳ ತಜ್ಞರು ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ, ಶಿಕ್ಷಣ ಲಿಂಗ ಅಧ್ಯಯನ, ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ. ಉದ್ದೇಶಿತ ವಿಷಯಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತರವನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಕೇಂದ್ರೀತ ವಿಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಆದ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನನ್ಯವಾದ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಯಾವುದೇ ಏಕೈಕ ಸ್ವರೂಪವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಈ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಯೂ ಕೂಡ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಇದು ಸೂಚಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬದಲಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ಸಂಭಾವ್ಯ ಸಂಪರ್ಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಉಪ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗಿಂತ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಲು ಅದು ಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಹಂದರ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಬರಹಗಾರರು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಈ ಸ್ವರೂಪವು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ ಅಪಾರ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆಳವನ್ನು ಪೋಷಕರು ಘೋಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ವಯಸ್ಕರುತ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ಭಂಧಿಸಲು ಅಥವಾ ಹತೋಟಿ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಆಗಾಗ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಟೇಬಲ್ ಇವಿಎಸ್ ಉದ್ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ವಹಿವಾಟು.

ವಿಷಯ : ಆಕ್ರಮ - ಇವಿಎಸ್ -3 (ಉಲ್ಲೇಖ: ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ NCERT. www.ncert.in pdf)

ವ್ಯಾಪಕ ಉದ್ದೇಶ	ವಿಷಯ	ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು	ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು /ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು	ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ಮಕ್ಕಳ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.	ಆಶ್ರಯ	ನನ್ನ ನೆರೆಹೊರೆ ನಿರೂಪಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ? ಯಾವ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಇದು? ದಯವಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ತರಗತಿಯ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೇನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ನೆರೆ ಹೊರೆ ಮಾರ್ಗ? ದಯವಿಟ್ಟು ಕೆಲವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಅಥವಾ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ ತಲುಪಲು ವಿವರಿಸಿ.	ನೆರೆಹೊರೆ, ನಿರೂಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಎರಡು ಆಯಾಮಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದು	ಶಾಲೆಯ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನೆರೆಹೊರೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ	ದೂರ ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವುದು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಿಸುವುದು ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿಸುವುದು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ಹತ್ತಿರದ ಅಂಗಡ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಕ್ಷೆ ಬರೆಯುವುದು.

ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್ 2005 ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇವಿಎಸ್ ನ ಕೆಳಗಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಖಾಲಿ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ.

1. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ - ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರ ನಡುವೆ _____ ಅನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು (ಸಂಬಂಧ, ಅಂತಸ್ಪರ್ಶ, ಸಂಘ)
2. ಕಲಾಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಜನರು ಸೇರಿದಂತೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮಗುವಿನ _____ ಮತ್ತು _____ ಪೋಷಿಸಲು (ಕುತೂಹಲ, ಆಸಕ್ತಿ, ನಿರಾಸಕ್ತಿ) (ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ಗುಪ್ತಚರ, ಯೋಗ್ಯತೆ)
3. ಪರಿಸರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ _____ ಅನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು (ಜಾಗೃತಿ, ಜಾಗರೂಕತೆ, ಗಮನಿಸುವಿಕೆ)
4. ಪರಿಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು _____ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೂಲ ಅರಿವಿನ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಣ ನಿರ್ಣಯ ಇತ್ಯಾದಿ ವೀಕ್ಷಣ ಮೂಲ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು (ಹ್ಯಾಂಡ್ - ಆನ್ ದೈನಂದಿನ ದಿನ, ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ)

ಓದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸು

ಧೀಮ್ / ವಿಷಯದ ಅರ್ಥವೇನು? ಪ್ರಸಗದಿಂದ ಅದು ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ?

ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಆಟ ಉಪ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಏಕೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತೀರಿ.?

ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಮಕ್ಕಳ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಆಟದ ಉಪ ವಿಷಯ ಘನತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಏಕೆ ಭಾವಿಸುತ್ತೀರಿ?

4.3 ಪಠ್ಯ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ

ಎನ್‌ಸಿಇಆರ್‌ಟಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ 2005 ಆಧರಿಸಿ 3ನೇ, 4ನೇ, 5ನೇ ತರಗತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಇವಿಎಸ್ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಸಿಎಫ್ 2005 ರ ವಿಧಾನದ ಚೌಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ಆಧರಿಸಿದೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಂಘಟಿತವಾದ ಮಾಹಿತಿಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಂಗವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸುವ ಒಂದು ಒತ್ತಡದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಅವರ ಸೂಚನೆಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ರಚನೆಗೆ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕಪಾಟ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಪಾಠವನ್ನು ಭೋದಿಸುತ್ತಾನೆ

- ನೀವು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?
- ಇದು ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ನಿಮ್ಮ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಅನುಸರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ?

ಇದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕನ ಪಾತ್ರವಾದ ಎನ್‌ಸಿಎಫ್ 2005 ವಸ್ತು / ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ (ಅನುಭವಗಳು) ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವವರು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿ “ಎಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲವೂ” ಸಾಧನವಾಗಿ ಕಾಣಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಜ್ಞಾನದ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಆರಂಭ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ.

ಅಂತಹ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿನ ಸವಾಲು ಸಂಘಟಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದು. ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣತೆ ಮತ್ತು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದಂತಹ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ವಿಭಾಗೀಯಗೊಳಿಸುವುದು ಒಂದು ವಿಷಯದ ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿಗೆ ವಿಶ್ವದ ಸುತ್ತ ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧಿಸಲು ಜಾಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ.

- ನೀವು ಹೊಸ ಇವಿಎಸ್ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದೀರಾ. (ಎನ್‌.ಸಿಎಫ್ 2005 ರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ? ಹೇಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಇವಿಎಸ್ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ?
- ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಹೇಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ?

ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಭಾಗವು ವಿಷಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹಂಚುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇವಿಎಸ್ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಹೊಸ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧನವಾಗಿ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

4.4 ಇವಿಎಸ್ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು :

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿಷಯದ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆ ವಿಷಯಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ನಿರ್ಮಿತ ವಿಧಾನಗಳು ಎಲ್ಲ ಜಾಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಒಗ್ಗೂಡಿವೆ. ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿನ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುವ ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವವರಾಗಲು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದೆ.

ಈ ವಿಭಾಗವು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ರಚನೆಯ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

4.4.1 ಶೀರ್ಷಿಕೆ

ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ಸುತ್ತಲೂ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಗುರುತಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ, ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಎಂದು ಊಹಿಸುತ್ತದೆ ಇದು ಗಮನಿಸುವುದು, ಅನುಭವಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಕಲಿಯಬಹುದು ಎಂದು ಒತ್ತು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮಗುವಿನ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವವರಾಗಲು, ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದನ್ನು ಇದು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತದೆ.

ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ

ಪುಸ್ತಕದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೀವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರಬಹುದು ಇದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಪರಿಚಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. (ಅಧ್ಯಾಯ - 1 ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ) ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರ ಕಲಿಯಬಹುದು.

4.4.2 ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಿಷಯದ ಸಂಘಟನೆ.

ಪುಸ್ತಕಗಳ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ವಿಷಯ ಗುರುತು ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದಂತೆ ಪುಸ್ತಕದ ವಿಷಯದ ಸಂಘಟನೆಯು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಷಯದಿಂದ ದೂರವಿರುತ್ತದೆ.

ವರ್ಗ 3 ರಿಂದ 5 ಕ್ಕೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಅಂತಃಸಂಪರ್ಕಿತ ವಿಷಯಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ನೇಯಲಾಗುತ್ತದೆ ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಷಯದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಈ ವಿಷಯಗಳು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ 6 ವಿಷಯಗಳು

1. ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು - ಸಂಬಂಧಗಳು ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಆಟ, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳು.
2. ಆಹಾರ
3. ಆಶ್ರಯ
4. ನೀರು
5. ಪ್ರಯಾಣ
6. ನಾವು ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಸುವ ವಿಷಯ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಉಪ - ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಷಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಪುಸ್ತಕದ ವಿಷಯಗಳು ಎಲ್ಲ ಪಾಠಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಉಪ - ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ಘಟಕವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಬದಲಾಗಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ವಿಷಯಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಒಂದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ.

- ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದೀರಾ?
- ಪಾಠಗಳ ಅನುಕ್ರಮವನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದೀರಿ?
- ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಘಟಕಗಳಾಗಿ? ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದಂತೆ? ಚೀರೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ?

ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ

ವಿಷಯಗಳ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆಯು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳು ನೀವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ಘಟಕವಾಗಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನೀವು ಪಾಠಗಳ ಸರಣಿಯ ಮೂಲಕ ಹೋಗಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಪಾಠಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ದಾಟಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಇವಿಎಸ್ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ. ನೀವು ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಕೊಂಡಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

4.4.3 ಏಕೀಕರಣ / ಅಂತರ್ಗತ

ಇವಿಎಸ್ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೆ ವಿಷಯಗಳಾದ್ಯಂತ, ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಪಂಚ ಮತ್ತು ದೈನಂದಿನ ಪ್ರಪಂಚ.

ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಏಕೀಕರಣ ಜೊತೆಗೆ ಏಕೀಕರಣ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ವಹಿವಾಟಿನ ವಿಧಾನಗಳು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರಿನ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದಾಗ ಇದು ನಂಬಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಷಯಗಳ ನಡುವಿನ ಕಪಾಟುಗಳು ಮುರಿದಹೋಗಿವೆ. ಅದು ಕೇವಲ ವಿಷಯ ಆದರೆ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಫಲಿತಾಂಶಗಳು.

ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವಿನ ಜಗತ್ತನ್ನು ಜ್ಞಾನದ ಅಂದವಾಗಿ ಸಂಘಟಿತವಾದ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಗ್ರ ಅನುಭವದ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವಾಗ ಪರಿಸರದತ್ತ ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣತೆ ಮತ್ತು ತಪ್ಪನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾಳಜಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿವಿಧ ಪ್ರವಾಹದ ಭಾಗಗಳ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು

ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಸ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತಹ ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿರುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಜೀವಂತ ಮತ್ತು ಜೀವಂತವಲ್ಲದ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಮಗುವಿನ ಪರಿಚಿತ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಮೂಲಕ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅವನು / ಅವಳು ನೋಡುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಮಗುವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಿತ್ರದ ಭಾಗವೆಂದು ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ತರಬಹುದು. ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಅವಲೋಕನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ಇವಿಎಸ್ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ, ತಡೆರಹಿತ ಏಕೀಕರಣ, ಶುದ್ಧ - ವಿಜ್ಞಾನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಹು - ಆಯಾಮದ, ಬಹುವಚನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳು ನಾವು ಹೇಗೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದರ ವಾಸ್ತವತೆಗಳು ಭಾರತ ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ರಾಷ್ಟ್ರವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಲಿಯುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಇದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ (ಇದು ಆರಂಭದ ಹಂತ) ಆದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಿಧ ಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಮತ್ತು ಹೋಲಿಕೆಗಳು ಯಾವುವು. ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು (ಸಂಬಂಧಗಳು) ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯಗಳು, ಆಹಾರ ಆಶ್ರಯ, ನೀರು, ಪ್ರಯಾಣ, ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ, ಬಹಿರಂಗಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೀಗಾಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತತೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

4.4.4 ವಿವಿಧ ಸ್ವರೂಪಗಳು

ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆಯು ವ್ಯಾಪಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಾಠಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇವು ಕಥೆಗಳು, ನಿರೂಪಣೆಗಳು, ಸಂದರ್ಶನಗಳು, ಡೈರಿ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ವರದಿಗಳು, ಕವಿತೆಗಳು, ಚರ್ಚೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಇದು ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು

ಮಗುವಿನ ಮೇಲಿನ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪಾಠಗಳ ವಿವಿಧ ಸ್ವರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ವಿಭಿನ್ನ ದೃಶ್ಯಾವಳಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಸ್ವರೂಪಗಳ ಮಿಶ್ರಣವು ವಿಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಸಹ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಶೈಲಿಗಳು - ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ನಿರೂಪಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಆನಂದಿಸಬಹುದು ವ್ಯಾಯಾಮ ಒದಗಿಸಿದ ಸವಾಲು (ಅರಿವಿನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು) ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಇರಬಹುದು. ವಿಜ್ಞಾನ / ಇತಿಹಾಸ / ಭೂಗೋಳ / ಭಾಷೆಯ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಿದೆ.

ವಿಷಯದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಮೂಲಗೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವ ವಿವಿಧ ಸ್ವರೂಪಗಳು ವಿಷಯ ಸ್ವತಃ ಮಕ್ಕಳ ಕುತೂಹಲ ಉತ್ತಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ತೆರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಗಾಯನ, ಪರಾನುಭೂತಿ ಪ್ರಯೋಗ, ಪರಿಶೋಧನೆ, ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಪಾಠಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಶೈಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಪರಿಚಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾಠಗಳು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ವ್ಯಾಯಾಮ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ನೀರಿನ ಶರತ್ಕಾಲದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ ವಿಷಯಗಳ ನಡುವಿನ ಕೇವಲ ವಿಷಯ ವಿಭಾಗಗಳು ಮುರಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಗಳ ಸಂವಹನ ಅಂಶಗಳು ಸಹ ಇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ

ಪಾಠಗಳನ್ನು ಇನ್ನುಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳು ಪಾಠದ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡವು ಎಂಬುದರಿಂದ ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕೆಯು ಎಲ್ಲಿಂದಲಾದರೂ ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಮಾತ್ರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿದೆ.

ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು

ನಿಜವಾದ ಜನರು ಮತ್ತು ಅವರ ನೈಜ ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಾಠ

ಕೆಲವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು

ವರ್ಗ 4 ಪಾಠ 5 ಅನಿತಾ ಮತ್ತು ಜೇನ್ನೋಣಗಳು

ಪಾಠ 26 ರಕ್ಷಣಾ ಅಧಿಕಾರಿ : ವಹೀದಾ

ವರ್ಗ 5 ಪಾಠ 9 ನೀವು ಹೋಗಿ!

ಪಾಠ 11 ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸುನೀತಾ

ಪಾಠ 20 ಯಾರ ಕಾಡುಗಳು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಬಳಸಬಹುದು ಅವರು ಬೆಳೆಯುವಾಗ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಇದು ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಅವರು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.

ನಿಜವಾದ ಘಟನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಜವಾದ ಕಥೆಗಳು

ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನಗಳು ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ಪಾಠಗಳು ಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವರ್ಗ 4 ಪಾಠ 10 ಹು ತು ತು, ಹು ತು ತು (ಮೂರು ತಂಗಿಯರ ಕಥೆ)

ವರ್ಗ 5 ಪಾಠ 17 ಗೋಡೆಯ ಸುತ್ತ

ಈ ಪಾಠಗಳು ತಮ್ಮ ಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆಯೆಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅಥವಾ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸುದ್ದಿಗಳು, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಬರಹಗಾರರು, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಜನರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು.

ನೈಜ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಪಾಠಗಳು

ವರ್ಗ 4 ಪಾಠ 1 ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದು

ವರ್ಗ 4 ಪಾಠ 6 ಓಮಾನದ ಪ್ರಯಾಣ

ವರ್ಗ 4 ಪಾಠ 11 ಹೂವುಗಳ ಕಣಿವೆ

ವರ್ಗ 4 ಪಾಠ 23 ಪೊಚಂಪಳ್ಳಿ

ವರ್ಗ 5 ಪಾಠ 10 ವಾಲ್ಸ್ ಕಥೆ ಹೇಳಿ

ವರ್ಗ 5 ಪಾಠ 13 ಆಶ್ರಯ ಬಹು ಉತ್ತರದಲ್ಲ!

ಓದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸು

- ಮೇಲಿನ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಇ ವಿವಿ ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪಾಠಗಳು ನೀವು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಗಮನಿಸಿ.
- ಈ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸವಾಲಿನ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.
- ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ತರಲು ಈ ಪಾಠಗಳು ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶಗಳಾಗಿವೆ. ಇದು ಇವಿವಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವಂತೆ ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಅಂಶಗಳು ಒಬ್ಬರ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.
- ನಮ್ಮ ಪಾಠಗಳಿಂದ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು ಮತ್ತು ಕಲಿಯಬಲ್ಲೆವು ಎಂದು ಈ ಪಾಠಗಳು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಹಿರಿಯರು, ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಂವಹನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ನೆರೆಯವರು ಮತ್ತು ಜನರು ಇವು ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆಗಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳೆಂದು ಮಾನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಮಾತ್ರ ಜ್ಞಾನದ ಮೂಲವಲ್ಲ.
- ಈ ಪಾಠಗಳು ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಶ್ರವಣ - ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರಕ ಬಳಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕುತೂಹಲ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಯಾಮಗಳ ಅಡ್ಡ - ಶಿಸ್ತಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಲು ಗಣಿತ, ಇತಿಹಾಸ, ಮತ್ತು ಭಾಷೆ ಬಳಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿವೆ.

4.4.5 ವಿವಿಧ ಭೋಧನಾ ಕಲಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಕಲಿಕೆ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ವಿಧಾನವು ಅನುಭವದ ಕಲಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅವಿಭಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕಲಿಕೆಯು ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆನಂದದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮೋಜಿನ ಬೋಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಪ್ರಮೇಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಇವಿವಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ವಿಶಾಲ ಶ್ರೇಣಿಯ ಬೋಧನಾವರ್ಧಕವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ತತ್ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಿಧಾನಗಳು ಪರಿಸರದಿಂದ (ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮಾನವ -ನಿರ್ಮಿತಕ್ಕೆ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ) ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗಿರುವ ಬದಲಾ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಈ ಪಾಠವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅವಿಭಾಜ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಸೂಚಿಸಲಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಅನುಭವದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ದಾಖಲಿಸುವುದು (ರೇಕಾರ್ಡಿಂಗ್) ಲಿಖಿತ ಮತ್ತು ಮೌಖಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯದ ಸಂವೇದನೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಯಾಮಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ತುಂಬಾ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಅವನ / ಅವಳ ಸ್ವಂತ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದರಿಂದ ಅವರು ಧಾವಿಸಬಾರದು. ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಲಿಕೆ ಉಪಕರಣಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಕರಣಗಳು ಸಹ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಅವರು ಗುಂಪು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಕಲಿಕೆಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ ಅವರು ಕೂಡ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ ಸಂವೇದನೆ ನೀಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ :-

ಬೋಧನಾ ಸಾಧನಗಳು ಅಥವಾ ಇತರ ವಸ್ತು / ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು / ಪಾಠಗಳ ಗುರಿ ಪೂರೈಸುವ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳು ನೀವು ಇದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬಹುದು. ಪಾಠಗಳನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು.

ಮಾದರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮಾದರಿ.

ಅ. ಪದಬಂದ ವರ್ಗ 3 ಪುಟ 54, ಪಂದ್ಯದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ವರ್ಗ 4 ಪುಟ 19 ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಹುಡುಕಿ

ಬಿ. ಆಟಗಳು ವರ್ಗ 3 ಪುಟ 43 ಮೂಕ ಚಾರ್ಲೆಡ್ಸ್

ವರ್ಗ 3 ಪುಟ 156-157 ಜೀವದ ಜಾಲ

ಕ. ಸಂಗ್ರಹಗಳು ವರ್ಗ 3 ಪುಟ 112 ಅಂಚೆ ಚೀಟಿ ಸಂಗ್ರಹ

ಡ. ಕರಕುಶಲತೆ ವರ್ಗ 3 ಪುಟ 56 ಪುಟ 75 ಒರಿಗಮಿ (ಕಾಗದ ಮಡಚಿ ತಯಾರಿಸುವುದು) ಆಟದ ಉಗಿಬಂಡಿ

ಇ. ಕಲೆ ವರ್ಗ 3 ಪುಟ 60, 61 ಚಿತ್ರಗಳು ಬಿಡಿಸುವುದು ಗೆರೆ ಎಳೆಯುವ ಚಿತ್ರ

ಷ ಅಡುಗೆ ವರ್ಗ 3 ಪುಟ 65 ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ತಿನ್ನಿರಿ

ಗ ನಕ್ಷೆ ಓದುವಿಕೆ ವರ್ಗ 3 ಪುಟ 152 ಚಿಹ್ನೆಗಳು

ವರ್ಗ 5 ಪುಟ 91 ಗೊಲ್ಲಾಂಡಾ ಕೋಟೆ

ಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ವರ್ಗ 5 ಪುಟ 64 ಕರಗುವ ವಸ್ತುಗಳು

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ -2

ಎ) ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು?

1) ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಓದಿಸುವುದು.

ವಿಭಿನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು (ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ದೇಹದ ಚಲನೆ ಇತ್ಯಾದಿ)

2. ಗುಂಪು ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಜೊತೆಗಾರರ ಕಲಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿ.

3. ಸಹಕಾರ, ಹಂಚಿಕೆ, ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಜೀವನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.

4.4.6 ವಿಭಿನ್ನ ಕಲಿಕೆ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು

ವಿವಿಧ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಯಾಮಗಳು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಲ್ಪನೆಯ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಲಿಖಿತ ಮತ್ತು ಮೌಖಿಕ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, ರೇಖಾಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮೂಲಕವೂ ಇದು ಕಲೆ ಮತ್ತು ನಾಟಕ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಂಯೋಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನೀಡುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಸೂಚನೆಯ ತಾರ್ಕಿಕ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹಜ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾ.

ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು

ವರ್ಗ iii ರೇಖಾಚಿತ್ರ ಮುಖಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳು (ಪುಟ 46-47)

ವರ್ಗ iv ಭಾವಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಟನೆ (ಪುಟ 9)

ವರ್ಗ iv ಭಾವಿಸು ಮತ್ತು ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ (ಪುಟ 136)

ವರ್ಗ v ಭಾವಿಸುವುದು, ವಿನ್ಯಾಸ (ಪುಟ 85,86)

- ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು EVS ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ ಭಾಗವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ನೀವು ಯೋಚಿಸುತ್ತೀರಾ ?
- ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಏನು?

4.4.7 ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ.

ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೀರಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಇವಿಎಸ್ ಎಂಬುದು ಒಡ್ಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನಿಜವಾದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾವು ಎಲ್ಲ ವಾಸಿಸುವ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ಪರಿಸರ ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಅಂದಜುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಧನಾತ್ಮಕ ಪರಿಸರ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿನ ಪಾಠಗಳ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪಗಳು ಹಲವಾರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇದು ಅವರ ದಿನನಿತ್ಯ ಜೀವನದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ (ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕುಟುಂಬ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ) ಆದರೆ ಇತರರು ತಾವು ಹಿಂದೆಂದೂ ಯೋಚಿಸಿರುವ ವಿಷಯಗಳಾಗಿರಬಾರದು.

ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು

ವರ್ಗ 3 ಪಾಠ 6 ನಾವು ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರ

ವರ್ಗ 3 ಪಾಠ 21 ಕುಟುಂಬಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬಹುದು

ವರ್ಗ 4 ಪಾಠ 22 ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಪಂಚ

ವರ್ಗ 5 ಪಾಠ 16 ಯಾರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ವರ್ಗ 5 ಪಾಠ 18 ನಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲವೇ?

ಅಂತಹ ಪಾಠಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಥವಾ ಅವರು ಯೋಚಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾ: ಅವರು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ ಚೊತೆಗೆ (ವರ್ಗ 4 ಪುಟ 167) ಅವರು ನೀರು / ಆಹಾರವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡವರು (ವರ್ಗ 4 ಪುಟ 182) ಯಾರು ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ / ಮನೆಯೊಳಗೆ ಶುಚಿಗೊಳಿಸುವಿಕೆ (ವರ್ಗ ಪುಟ 153)

ಅಂತಹ ಪಾಠಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸವಾಲಿನದಾಗಿರಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾರು ಆಗಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ (ತಾರತಮ್ಯ) ಮತ್ತು ಪಾಠಗಳು / ಕಥೆಗಳು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಗದಲ್ಲೂ ಪಕ್ಷಪಾತ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಕೂಡ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ನಾವು ಸಂದರ್ಭಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಾಗ ನಾವು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಅಥವಾ ತರಗತಿಗಳ ಬೋಧನೆ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಪಾಠದ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಸಮಾನವಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ

- ಅಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ನೀವು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತೇ?
- ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ?
- ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಇವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ?
- ಅಂತಹ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದರೇ
- ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲವು ಪಾಠಗಳನ್ನು ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ಕಲಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಕಷ್ಟವೆಂದು ನೀವು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಯಾಕೆ

ಅಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಅವರು ಅಂತಹ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲ ಅನುಭವಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ವರ್ಗವು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಆದದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವಮಾನ ಅಥವಾ ಕಿರಿಕಿರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು.

ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ

ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಮೌಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸದಿರುವುದು ಬಹುಶಃ ಸವಾಲಿನ ಕೆಲಸ. ಮತ್ತು ಸರಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗಳ ಉಚಿತ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಅನುಮತಿಸಿ

4.5 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ತರಗತಿ ಆಚೆ ಹೊ ಗುತಿರುವುದು

NCF 2005ರ 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ' ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನ ಶಾಲೆಯ ಹೊರಗೆ' ಜೀವನದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

“ಕಲಿಕೆಯು ವಾತಾವರಣ, ರೀತಿಯ, ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಜೀವನ, ಎರಡೂ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಭೌತಿಕ ಚಲಿಸುವ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ತು ಒಬ್ಬರ ಸ್ವಂತ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರ ಚಟುವಟಿಕೆ ಒಬ್ಬರ ಜೊತೆಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ವಯಸ್ಕರ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿಸಲು ಅಥವಾ ಕೆಳಲು, ಕೆಳಲು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಮಾಡಲು ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಕಲಿಕೆಯು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದು ಮತಮ ಹೇಳುತ್ತದೆ “ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ದೈವಿಕ ಹುಡುಕಲು ಘೋಷಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೆಳಲು ಮತ್ತು ತಬೀಹಿಸಲು, ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರ ಕುತಹಲವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ಅನುಭವದೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರಗೊಳಿಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶಾಲಾ ಜ್ಞಾನದ ಅನುಭವಗಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು.

ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಂಘಟನೆ, ಮತ್ತು NCERT 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕಲ್ಲಿ' ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ತರಗತಿ ಹೊರಗೆ ಸಂವಹನ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಿರಿಯರು), ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವುದು ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಿಳಿಸುವ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಒಂದು ಸಮೂಹ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ತರಗತಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು :

ಮಗುವಿ ' ಸ್ವಂತ ಜಿವಕ್ಕೆ ' ತರಗಳಲ್ಲಿ ' ತರಗಳ ' ಸಿ ರಿಸುವುದು ವರ್ಗ ಅಧ್ಯಾಯ-6, ಚೊಟಿಯವರ ಮ '

ವೊ ಟು ' ' ' ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದಾ ' ಮೈ ಮ 'ಯ ವಿಭಿ ' ಭಾಗಗಳ ಹೆಸರುಗಳ ' ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ 22, ' ' ಮ 'ಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವ

- ಅಕ್ಷಯ್ ಅವರ ಅಜಿಯಂತೆ ಯೊ ಚಿಸುವ ಯಾರಾದರೂ ಮಗೆ ತಿಳಿ ದೆಯೆ ?

ಅಕ್ಷಯ್ ಏ ' ಮಾಡಬೆ ಕೆಂದು ' ಯೊ ಚಿಸುತಿ ರಾ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಭವ ' ತರಲು ಮತ್ತು ಅ 'ಭವ ಹಂಚಿಕೊಳಲು ಮಕ್ಕಳ ' ಉತೆ ಜಿಸುವುದು.

ವರ್ಗ III ,ಅಧ್ಯಾಯ 14 ಆಹಾರದ ಕಥೆ

- ಅವರ ಮ 'ಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದ ' 'ಟಿ ಮಾಡಿ.

- ವರ್ಗ ' ತರ - 1 ಶಾಲೆಗೆ ಹೊ ಗುವುದು.

- ' ವೈ ಸೈಕಲ್ ಸವಾರಿ ಮಾಡಬಹುದು? ಹೌದು ' ವೈ ಸವಾರಿ ಮಾಡಲೂ ಕಲಿಸಿದವರು ಯಾರು?

- ' ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡಿ 'ಲ್ಲಿ ರಾ?

ಹೌದು, ದಯವಿಟ್ಟು ಕಾಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೈ ಭಾವ 'ಗಳ ' ಬರೆಯಿರಿ

ವರ್ಗ-5 ' ತರ-21 ತಂದೆಯಂತೆ ಮಗಳು.

- ಮೈ ಕೂದಲು ಮತ್ತು ಚರ್ಮವು ಮೈ ಕುಟುಂಬದ ಯಾರಂತೆಯೆ ? ಹೌದು ದಯವಿಟ್ಟು ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೆಸರಿಸಿ.

' ಷಕರೊಂ ಗೆ ಮಾತ 'ಡಲು ಮಕ್ಕಳ ' '್ರಿ ತ್ಸಾಹಿಸಿ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳ ' '್ರಿ ತ್ಸಾಹಿಸಿ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರೊಂ ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯ ' ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು

ವರ್ಗ ' ತರ-16 ಆಡುವ ಆಟಗಳು

ಮಕ್ಕಳಾಗಿದಾಗ, ಅರು ಆಡಿದ ಆಟಗಳ ' ಹಿರಿಯರಿಂದ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಿ ವರ್ಗ ' ತರ 12 ಬದ ಲಾವಣಿ ಸಯಗಳು.

- ಅಜಿಯರೊಂ ಗೆ ಮಾತ 'ಡಿ ಮತ್ತು ಅವ 'ು/ಅವಳು 8/9 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿ 'ಲ್ಲಿದಾಗ ಅವ 'ು/ಅವಳು ಎಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದರೆಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

- ಅವರು ತಮ್ಮ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಹೊಂದಿ ದರೆ ?

ಠರ -12, ಅದು ಫೂರ್ನಗೊಂಡರೆ ಏ ಏ?

- ಹಿರಿಯರು, ಅವರು ಚಿಕ್ಕವರಿರುವಾಗ ಯಾವ ಆಹಾರವನ್ನು ಮೈಯಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- 'ರೆಹೋರೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಮಕ್ಕಳನ್ನು 'ಶ್ರೀ ತ್ನಾಹಿಸುವುದು ದಾಖಲೆ, ಸಂದರ್ಶನ' ಮತ್ತು ತ ಖೆ 'ಡಿಸುವುದು.

ವರ್ಗ ಠರ - 8 ಎತರಕ್ಕೆ ಹಾರುವುದು.

'ಕ್ಷಿಗಳ ವಿ ಕ್ಷಣಿ ವಿ ಕ್ಷಣಿಗಳನ್ನು 'ಟಿ ಮಾಡುವುದು

ವರ್ಗ ಠರ - 12, ಬದಲಾಯಿಸುವ ಸಮಯಗಳು.

- ಮಾರ್ಣ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಭೆ ಟಿ ಡಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನ ' ಮ್ಪು ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಗಮಿಸಿ ಮತ್ತು ವರ ಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- ವರ್ಗ - 5 ಠರ ಸೊಳೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸತ್ಕಾರ
- ಶಾಲಾ ಆವರಣ 'ರಿ ಕ್ಷಿಸಿ ಮತ್ತು ತ ಖೆ
- ತೊ ಟಕ್ಕೆ ಭೆ ಟಿ ಡಿ ಮತ್ತು ಅದರ 'ರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರ ಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಂತಹ ಠರಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಯಾಮಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ವು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರಾ?

ಇಂತಹ ಠರಗಳನ್ನು ಉ 'ಯೊಗಿಸುವ ಮೂರು ವಿಧಾ 'ಗಳು ಯಾವುವು?ಭೂ ಧ ಠ ಕಲಿಕೆ ಅ ಏಭವ ಉತ್ಕಷಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆಯೆ ?

ತರಗತಿಯ ಕೊಣೆಯಲ್ಲಿ

ಠರಗಳು ತಮ್ಮ ಜಿವ ' ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಅ ಏಭವಗಳ 'ಡುವೆ ಸಂ 'ರ್ಕಗಳಾಗಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸಳವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಇದು '್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಠರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂ , ಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇವಷಯವನ್ನು ' 'ಪಿಟು ಕೊಳಲು ಅಲ್ಲ ಮತ್ತು 'ರಿ ಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತರ ಮಾಡಲು ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಕೆಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂ , ಸಿರುವ '್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೆ ಳುತಾರೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೊರಗೆ ಉತರಿಸುವುದು ಉತೆ ಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೊರಗೆ 'ಡೆಯುತಿರುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸರಳವಾಗಿ 'ಪಿಟು ಕೊಳುವ ಬದಲು ಸ್ವಂತ 'ದಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಂತ ಅ 'ಭವಗಳಿಂದ ಮತ್ತು 'ಸರಿ' ಉತರವ 'ಡೆಯುವುದು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಣ್ಣ ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ' ಅಭಿವೃದ್ಧಿ 'ಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡತಾರೆ. ಅ ' ಕ ಮೂಲಗಳಿವೆ ಎಂದು ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ' ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಜ್ಞಾ ' ಮತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲ ಅಗತ್ಯಗಳ ' ಮೌಲ್ಯಯುತ ಮತ್ತು ಗೌರವಾ 'ತಗೊಳಿಸಬೆ ಕು ' ಷಕರ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯವ ' ಮಗುವಿ ' ಕಲಿಕೆಯ ' ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅವಕಾಶಗಳ ' ಇದು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಮೈ ಭೋ ದ 'ಗೆ ಸಂದರ್ಭವ ' ಡುವುದು ಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತದೆ ಮೈ ಫಷ 'ರಿಸಿತಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ ಇದು ಅ 'ಮತಿಸುತ್ತದೆ ವು 'ತ್ಯ 'ಸಕವ ' ಮಿ ರಿ ಹೊ ಗಿ ಹೆಚಿ ' ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆಗಳ ' ಉದಾಹರಣೆಗಳ ' ರಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಮೈ ತರಗತಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ' ಉತ್ತರಕೃಷಗೊಳಿಸಲು ಸಂದರ್ಭಗಳು.

4.6 ಸಂವಹ 'ದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳಲ್ಪಟ್ಟ ಸವಾಲುಗಳು.

ವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮತ್ತು ಮೈದೆ ಆದ ಮತ್ತು ಮೈ ಸ್ವಂತ ಭೋ ದ ' ಕಲಿಕೆಯ ಅಧ್ಯಯ 'ವ ' ಆಧರಿಸಿದ ಅ 'ಭವಗಳು, ಕೆಳಗೆ 'ವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚಿ 'ವು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಎಂದು ವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒ 'ಪ್ಪತಿ ರಿ.

- ಇವಿಎಸ್ ' 'ರಿವಿಡಿಗಳ ' ವಿಷಯಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಆಯೊ ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇವಿಎಸ್ ' 'ರಿವಿಡಿಗಳ ' ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವಂತ ವಾತಾವರಣ 'ದ ತೆಗೆದುಕೊಳಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ 'ರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಅ 'ಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಅ 'ಭವಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತಾರೆ ಇದು ತಮ್ಮ ಅವಲೊ ಕ 'ಗಳ ' ಆಧರಿಸಿ ಮಾಹಿತಿಯ ' ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಶ್ಲೆ ಷಿಸುತ್ತದೆ ಅ 'ಭವಗಳು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜ್ಞಾ 'ವ ' ಮಿಫಸಲು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಹೆಚಿಸುವ ಅದು ಕಲಿಕೆಯು ಈಗಾಗಲೆ ತಿಳಿ ರುವ ಮಗುವಿ 'ದ ಏ 'ಂದು 'ಗತಿಗೆ ಯೊ ಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಳಿ ರಿಂದ ಜಾಗತಿಕ ಅಥವಾ ತಕ್ಷಣದ 'ರಿಸರ 'ದ ಕಲಿತರು ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಮಿ ರಿ.
- ಮಕ್ಕಳ ' ಆಲೊ ಚ ' ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ 'ರಂಭಿಸುವ 'ಮುಖ 'ಶ್ಲೆಗಳೊಂ ಗೆ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು 'ರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾ 'ವ ' ಮಿಫಸುವುದು.

- ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಯ ಸ್ವ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ, ಮೌಖಿಕ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ .

ಮೆಲ್ಬರ್ನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವಿಎಸ್ ' ಅಂತರ್ಗತ 'ತ್ಯಕ್ರಮದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅದರ ಬಯಸಿದ 'ಲಿ ತಾಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ತರಗತಿಯ ಶಿಕ್ಷಕ ' ಮೆಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ ವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವಿಭಿನ್ನ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಯಮಿತ ಭೋದನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಸವಾಲುಗಳ ಸ್ವ ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ 'ರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ತ್ಯಕ್ರಮ ತರಗತಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ವರ್ಹಣೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಇವುಗಳು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಬಹುದು 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ' 'ತ್ಯಕ್ರಮದ ವ್ಯವಹಾರವು ಹಲವಾರು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸವಾಲುಗಳ ಸ್ವ ಒಳಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ವು ಮೊದಲ ' ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅಧ್ಯಯನ ' ಮಾಡಿದಂತೆ 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ 'ವು ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೆಂತ್ರರಿಗೆ ಕರೆ ಡುತ್ತದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಿಕ್ಷಕ ಕೆಂತ್ರ ವಿಧಾ 'ಕ್ರಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅರ ವಹಿವಾಟಿ ' ವಿಧಾ ' ಬೆರೆ ರಿ ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವುದಾದರೆ 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ 'ದ ಭೋದನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವವರು ಗಮನ ' ಕೆಂತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಿಂತ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅಸುಭವ ಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಒಬ್ಬ 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ' ಶಿಕ್ಷಕ ಅವರ 'ರಿಸರವ ಸ್ವ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವ ' / ಅವ ಗೆ ವಿಶಿಷವಾಗಿದೆ ಈ ಭೌತಿಕ 'ರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯ ಅಸುಭವಗಳ ಸ್ವ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಮಕ್ಕಳು ಸಂಕರ್ಷಗಳ ಸ್ವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸ್ವ ಮಿಫಸಲು ಅಸುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ 'ರಿಸರ ಅಧವಾ ಯೋಜಿತ 'ರಿಸರ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕರಿಸದೆ ಇರುವಂತೆ ಅದು ಮೆಚುಗೆ 'ಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಅವುಗಳು ವಿಶಿಷವಾದ 'ರಿಸರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ 'ವು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸ್ವ ಕೆಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವ ಅಸ್ಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು 'ವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ವೆ ಅವರು ಅಸುಭವಿಸುವ ಈ 'ರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಕ ' ವಯಸ್ಕ 'ಂತೆ ಅಸುಭವಿಸಿದೆಯೆ ?

ಇದು ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಸ್ವ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಕಲಿಕೆ ಸಂದರ್ಭ 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ 'ದ ವಿಷಯಗಳ ಸ್ವ ಸ್ವಿಜ 'ಂಚದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವ ಅವರು ವಿಕಸಿಸುವ ಮತ್ತು ಅಸುಭವಿಸುವ ಸಂಬಂಧಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಕರ್ಷವ ಸ್ವ ಸಾಪಿಸುವಲ್ಲ ಅಸುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ ತಮ್ಮ ತತ್ಕ್ಷಣದ 'ರಿಸರ ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಜ್ಞಾನವ ಸ್ವ ಮಿಫಸಿ ಜ್ಞಾನ ' ಮತ್ತು ಅಸ್ವಯಿಕ್ತಿಗಳು ಸ್ವ-ವಿರೋಧ , -ಕುಟುಂಬ ಸಮುದಾಯ ಸಮಾಜ ಂದ ಶಾ. 'ಮಚಾ 2005 ಮಕ್ಕಳು ಜ್ಞಾನ ' ಮಾರ್ಗಣ ಎಂದು ಒತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನವ ಸ್ವ ಅಂಗಿ ಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಅದ ಸ್ವ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಡುವ ಈ ಬದ ಲಾವಣಿಯಿಂದಾಗಿ ರಾ. 'ಚೌ 2005 ಶಾಲೆಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೆ ಕೆಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಡತದೆ. ತಮ್ಮ ವೈವಿದ್ಯಮಯ ಅ ಸುಭವಗಳ ಮೆ ಲೆ ಚಿತ್ರಿಸುವಾಗ ಮಕ್ಕಳು ಜ್ಞಾನವ ಸ್ವ ಮೀಸುತಾರೆ. ರಾ. 'ಚೌ 2005ರ ಂತರ 'ರಿಷ್ಕರಿಸಿದ 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯ ' 'ತ್ಯ ಸುಸಕಗಳಲ್ಲಿ ವು ಮಾಹಿತಿ ಅ ಸುಭವಿಸಿರಬಹದು ಕಲಿಕೆಯ ಅ ಸುಭವಗಳ ಸ್ವ ಮಕ್ಕಳ ಅಗಾಧ ವ್ಯಾಪಿ ಒದಗಿಸಲು ಯೊ ಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಜ್ಞಾನ ' ಮಾರ್ಣ ಡುವೆ ಸಂ 'ರ್ಕಗಳ ಸ್ವ ಮಾಡಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೆ ಕಾಗಿದೆ ತಮ್ಮ 'ರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಅವಲೊ ಕ 'ಗಳು ಮತ್ತು ಅ ಸುಭವಗಳು ಮತ್ತು ಅರ್ಥವ ಸ್ವ 'ಡೆದುಕೊಳುತವೆ ಹೊಸದು ಮಾಹಿತಿ/ಜ್ಞಾನ') ಅಥವಾ ಅವರ ಹಿಂ ' ಜ್ಞಾನ ' ಅಥವಾ ಯಾವ ಸಂ 'ರ್ಕ ಅರು ಈಗಾಗಲೆ ಸ್ವಿ ಸುಣ್ಯರಾಗಿದಾರೆ. ಹಿಂ ' ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೆ ಳಿದಂತೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಯುವ ರಿ ತಿಯಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಸ್ವ ಮತ್ತು ಒಳ ಸೊ ಟಗಳ ಸ್ವ ಅಭಿವೃ ಢ ಡಿಸಲು ತಮ್ಮ ದೈ 'ಂ ' ಅ ಸುಭವಗಳಿಂದ ಜ್ಞಾನವ ಸ್ವ ಉಸಂಯೊ ಜಿಸಿಕೊಳಿ.

ಶೈಕ್ಷಣಕ ಮ ಸೊ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು ಕಲಿಕೆಯು ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೊ ರಿಸಿದಾರೆ ಕಲಿಯುವವರು ಹೊಸ ಮಾಹಿತಿಯ ಸ್ವ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳುವ ರಿ ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ರಿಯೆಗಳೊಸುತಾರೆ ತಮ್ಮದೆ ಆದ ಚೌಕಟುಗಳು ಸ್ಮರಣೆ, ಅ ಸುಭವ, ಭಾವ ಸಿಗಳು ಇತ್ಯಾ) ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ ಕಲಿಯುವವರು ಗಂ 'ಗಳು ಅಥವಾ ತಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಹೆಚು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತಾರೆ. ಸಹಜವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಕವಾಗಿ.

ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಭೊ ದ ಸಿಗೆ ಮೆ ಲಿ ' ವಿಧಾನವು ಕಲಿಕೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವ ಸ್ವ ಆಧರಿಸಿದೆ ಅಂದರೆ ರಚ ತತ್ವವಾದ ಈ ವಿಧಾನವು ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಲಿಕೆಯ ಯೊ ಜ ಸಿ ಮತ್ತು ಸಂಘಟ ಸಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತದೆ ಅ ಸುಭವಗಳ ಅ ಸಿ ಕ ವಿಭಿ ಸ್ವ ರೂ 'ಗಳ ಕಲಿಕೆಗಳ ಸ್ವವೆ ಶಗಳು/ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಮು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಭೌತಿಕ, ಜೈವಿಕ ಇತ್ಯಾ) ಅ ಸುಭವ ಅ ಸಿ ಕ್ಷಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಉದೆ ಶಗಳ ಕಡೆಗೆಕಾರ್ಯ ವರ್ಹಿಸುತೆ ಇದು ಸ್ಪಷವಾಗಿ ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿದೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯತೆಯಿರುವ ಕಾರಣ 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯ 'ದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಭೊ ದ ಸಿಯಿಂದ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಬದ ಲಾಗುವುದು ವಿಶಿ ಷವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಸ್ವತ ತರಗತಿ ಭೊ ದ ಸಿಯ ಸಾಂ 'ದಾಯಿಕ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಕಲಿತಿದಾರೆ.

'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯ 'ದ ಸಂಘಟಿತ ವಿಷಯಗಳು ವರ್ಹಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿಭಾಗ ಗಳ ವೈಯಕಿಕ ಗಡಿಗಳ ಆಚೆಗೆ ಚಲಿಸಬೆ ಕಾಗುತದೆ (ತಮ್ಮದೆ ಆದ ವಿಷಯ ವಿಶಿ ಷತೆಗಳು) ಮತ್ತು ಯೊ ಜ ಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅ ಸಿ ಕ ದೃಷ್ಟಿಕೊ 'ಗಳ ಸ್ವ ಸಂಶ್ಲೆ ಷಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸೂಕ ಕಲಿಕೆಯ ಅ ಸುಭವಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಯೊ ಜಿತ 'ರಿಕಲ್ಪ ಸಿಗಳ ಸ್ವ ಅಭಿವೃ ಢ ಡಿಸುತದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೆಚು ಮೃದುವಾಗಿರಬೆ ಕು 'ರಿಕಲ್ಪ ಸಿಗಳ ಸ್ವ ಸ್ವತ: ಅರ್ಥ

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವರ ವಿಧಾ ' ಸ್ರಮುಖ ಅಥವಾ ಸ್ರಮುಖ ಸಂಯೋಜಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಚರ್ಚಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ 'ಡಿಸುವುದು.

'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವಗಳು ವ್ಯಾಪಕ ವ್ಯಾಪಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಳಬೆಕು ಎಂದು ಾವು ಂಡಿದೆವೆ ಮಕ್ಕಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ 'ಡಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಮಾರ್ಗ 'ರಿಸರದ ಬಗೆಗೆ ' ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ ' ಮತ್ತು ಅವರ ಕಲಿಕೆಯ ರಂತರತೆಯ ಮೆಲೆ ಸ್ರಗತಿ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವೆಗದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಚೈತನ್ಯವು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ ಕಲಿಕೆಗೆ ಬರುವ ಸ್ರಶ್ನೆಯೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಏಕಮಾತ್ರವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾ ' ಮಾಡಬೆಕು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾ 'ದ ಏಕೈಕ ವಿಧಾ ' ಅಥವಾ ಸಾಧನದ ಮೂಲಕವೆ? ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು 'ರಿಗಣಿಸಿ ರಾ. 'ಚೌ 2005 ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಮಾ 'ದ 'ರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಒತಿಕೆಳಿತು ಇದು ಮತೊಂದು ಸವಾಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳು ಹೆಗೆ ಯೊ ಚಿಸುತಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚೆ ' ಜ್ಞಾನವನ್ನು 'ಡೆಯಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೊರುತಾರೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು 'ರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂ, ಸಿ ಅವರು ಎದುರಿಸುವ ತೊಂದರೆಗಳು ಯಾವುವು ಅವರು 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಯೊಜನೆಗಳನ್ನು ಹೆಗೆ ವರ್ಹಿಸುತಾರೆ ಇತ್ಯಾ .

ಮೃ ಸ್ರಗತಿ 'ರಿಶಿಲಿಸಿ - 3

ಅ) 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಕೆಲವು ಸ್ರಮುಖ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು 'ಟಿ ಮಾಡಿ.

ಬ) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವುವು?

ಕ) 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಸಂದರ್ಭೋಪಚಿತವಾಗಿರಿಸುವುದು (ಸೂಕವಾಗಿ ಗುರುತುಮಾಡಿ)

i) ಾನು 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಳ ರಿಂದ ಸಂಕೀರ್ಣಕ್ಕೆ 'ರಿವರ್ತಿಸುವುದು.

ii) ತಿಳಿ ರುವುದರಿಂದ, ತಿಳಿ ಲ್ಲ ರುವ ಕಡೆಗೆ 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು 'ರಿವರ್ತಿಸುವುದು.

iii) ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು 'ರಿವರ್ತಿಸುವುದು.

ಜ ಜಿವನದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂ, ಸಿದಂತೆ ಮತ್ತುಕಲಿಯುವವರ ತಕ್ಷಣದ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂವಹನ 'ಡಿಸುವುದು.

4.7 ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸಾರಾಂಶ

3.4 ಮತ್ತು 5^{ನೇ} ತರಗತಿಗಳಿಗೆ 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ' 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ 2005ರ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಧಾನ' 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ' ಡಿ.ಎಲ್.ಇಡಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆಯು ಈ 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು' ಬಗ್ಗೆ ಮಗ್ಗುಲ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಇದೆ ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಘಟನೆ' ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪ ಘಟಕವು 'ಮುಖ್ಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದೆ' 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ' ಕಲಿಕೆ ಈ ಭೇದ' 'ರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೆಗೆ ಬಳಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ' ಒದಗಿಸಲಾದ ಅವಕಾಶಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಈ ಕೆಳಗೆಂತೆ,

- ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ 'ದೇಶಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿ ಮತ್ತು 'ರಿಸರವನ್ನು ಕಲಿಕೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಬಳಸಿ.
- ಕಲಿಕೆ ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಸದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಕೊಂಡಿ ಮಾಡಿದೆ.
- ಅವುಗಳ ಸುತ್ತಲಿನ 'ದೇಶದ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಮೀರಿ
- ಅವರ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜ್ಞಾನದ 'ಡುವಿ' ಕೊಂಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.
- ಅವಲೋಕನ, ಅನ್ವೇಷಣೆ ದಾಖಲಿಸುವ ಮತ್ತು ವರ ಮಾಡುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ತಂಡದ ಕೆಲಸ, ಸಂವಹನ, ಸಮಾಲೋಚನೆ, ಣಾಯಕ ಕ್ರಿಯೆ, ಧಾರ ಮಾಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆ 'ರಿಹಾರ.

ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿ 'ದೇಶಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ 'ರಿಸರಗಳು ಕಲಿಕೆಯ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವುದು.

ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ಇಬ್ಬರೂ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿ ಹೊಸ ತಂತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಜ್ಞಾನ ಮಾರ್ಗ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ 'ತೆರಿಬಿಬಿಸಲು, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ 'ಶ್ರೀ ತ್ಸಾಹಿಸಲು.

ಈ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಮೃತ್ಯುವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಒದಗಿಸುವ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ 'ರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಕ್ರಿಯಾಣದಲ್ಲಿ 'ತ್ಯ ಸಸಕಗಳು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಅದೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿತಿ ಶಿಕ್ಷಕ' 'ರಿಸರದ ಉತಮರಿವಿದೆ ಅವ'ಅವಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಅವರ ಆಸಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಅವರ ಹಂತ ಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿ ರುತಾ' ಸಮಯ, ಸಂಖ್ಯೆಗಳು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯ ಅಥವಾ ಕಟತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 'ರಿಸಿತಿ ವಿಷಯ 'ತ್ಯ ಸಸಕಗಳನ್ನು ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಹೆಗೆ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಮಗೆ ಬಿಟಿದೆ, ಕ್ರಿತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸೂಕವಾದ ಕಲಿಕೆಯ 'ರಿಸರವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ,

4.8 ಮೃತ್ಯುಗತಿ 'ರಿಕ್ಷಿಸಲೂ ಮಾದರಿ ಉತರಗಳು

ಮೃತ್ಯುಗತಿ - 1 'ರಿಶಿ ಲಿಸಿ.

ಸಂಬಂಧಗಳು

ಕುತೂಹಲ ಸೃಜನಶೀಲತೆ

ಜಾಗೃತಿ

ಕೈಗಳು ಮೆಲೆ

ಮೃತ್ಯುಗತಿ - 2 'ರಿಶಿ ಲಿಸಿ

ಬಿ) ಮೃತ್ಯು ಅಸುಭವಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ

ಮೃತ್ಯುಗತಿ - 3 'ರಿಶಿ ಲಿಸಿ

ಕೆ. ಜಿ. ಜಿ. ವ'ದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವವರ ತಕ್ಷಣದ ವಾತಾವರಣ 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ' ವಿಷಯಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂವಹನ ಮಾಡಿಸುವುದು.

4.9 ಸಹಹಾತ್ಯಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಮತ್ತು 'ರಾಮರ್ಶಿ'

- NCERT (2005) ಉಪ್ಪಿಯ 'ತ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟು 2005 'ವದೆಹಲಿ
- NCERT 'ರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ' ಸುಮಾರು ಒಂದು ಡುತಿರುವುದು 'ತ್ಯ ಸಸಕ ವರ್ಗ 'ವದೆಹಲಿ
- NCERT (1991) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ 'ತ್ಯಕ್ರಮ, ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಮತ್ತು 'ತ್ಯವಸು 'ವದೆಹಲಿ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ತರಗತಿಗೆ 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ NCERT' ವೆಬ್‌ಸೈಟ್

- www.elink.net ('ರಿಸರ್ಚ್ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಒಂದು ಕೊಠಡಿ')
- www.envis.nic.in (ವಿವಿಧ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ 'ಟಿ')
- <http://www.esdtoolkit.org>
- <http://www.greenteacher.org>
- www.kidsgreen.org.

410. ಘಟಕ ಮುಕ್ತಾಯದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

- i. 'ರಿಸರ್ಚ್ ಅಧ್ಯಯನ' ಭೇದಿಸುವ ಕಲಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಬದಲಾವಣೆಯ 'ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ'ದ 'ಪ್ರಾರಂಭಿಕದಾರರಾಗಿ ಸಕ್ರಿಯ ಅನುಕೂಲಕರ ಮತ್ತು ಸಹ - ಕಲಿಯುವವನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನದ ಮಾರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಥಿ' (ರಾ. 'ಜಾ.2005) ತಾರ್ಕಿಕ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು 'ರಿಸರ್ಚ್ ಅಧ್ಯಯನ' 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕಗಳ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ.